

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Sverre Refsum
Anebiografier

Oslo
1965

Biografiske opplysninger til
Anetavle for Helge (f.1897), Sverre (f.1898),
Alf (f.1900), Erling (f.1902), og Sigvald Bernhard
(f.1907) R E F S U M:

Se side 39, 43, 45, 47, 48, 50, 51 og 31.

Forord.

Forfedrene er behandlet i følgende rekkefølge:

1. Foreldre
2. Besteforeldre
3. Oldeforeldre
4. Oldeforeldres ascendenter
 - a. Fars slekt
 - b. Mors slekt

Også ascendenter under pkt. 4 er behandlet generasjonsvis, men først fars slekt i sin helhet, derpå mors slekt. Ættleddene er angitt med romertall, som i anetavlen. Personer som det ikke foreligger vesentlig andre opplysninger om, enn de som står på anetavlen, er ikke tatt med.

Da den grafiske anetavlen klart viser slektsskapsforholdene, har jeg funnet å kunne forenkle henvisningene innen de enkelte slekter således: Foran en bindestrek er angitt sidetallet for vedkommendes barn, etter streken står sidetallet for foreldrene (faren). Det står en x etter streken når foreldrene er ukjent eller ikke er behandlet i disse biografier på grunn av manglende nærmere opplysninger.

Dette arbeid er bare utført for egen familie. De biografiske opplysninger er derfor gjort ganske korte når det gjelder personer som er fyldig behandlet i boken "Ætten Refsum fra Romerike" og tillegget til denne bok. Hensikten med arbeidet har vært å samle lett tilgjengelig stoff og ordne det systematisk, uten at jeg personlig har foretatt arkivstudier av noen art. Ingen slekt er således ført lenger tilbake enn den litteratur jeg har hatt for hånden, viser.

Etter biografiene følger en fortegnelse over kilder, en liten orientering om gårders skyld og et personregister.

Oslo i februar 1965

Sverre Refsum .

I. E T T L E D D

Helge Refsum, født i Farsund 15.februar 1897. Eks.art. ved Kristiansands Katedralskole 1915. Vpl. offiser i Marinens intendanturkorps 1917. Cand. jur. 1921. Sekretær i Sosialdepartementet 1921-26. Politifullmektig i Sarpsborg 1926-28. Politiadjutant og lærer ved Statens politiskole i Oslo 1928-39. Statsadvokat i Nordland 1939 og i Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane 1945-49. Lagdommer i Gulating fra 1949.

Gift 1928 med Ingrid Helgevold, født i Oslo 31.mai 1898, datter av direktør i N.T.B. Peter O. Helgevold (1861-1929) og Gunhild Ommunda Therese Oftedal (1867-1922).

(2 barn)

Sverre Refsum, født i Farsund 17. juni 1898. Eks. art. ved Kristiansands Katedralskole 1915. Krigsskolens øverste avdeling 1918. Den militære høyskole 1921. Generalstabsprøven 1931. Premierløytnant i Feltartilleriet 1918. Kaptein 1930. Major 1938. Oberstløytnant 1942. Oberst 1946. 1921-39 tjeneste hovedsakelig i Generalstaben, herunder stabssjef ved 2. divisjon 1934-39. Nestkommanderende ved Feltartilleriregiment nr. 1 1939. Stabs-sjef ved Hærens overkommando i London 1942-45. Sjef for Feltartilleriregiment nr. 1 1946-49. Militærattaché i Washington D.C. og Ottawa 1949-51. Sjef for Feltartilleriregiment nr. 2 1952-60, tillike overadjutant hos H.M.Kongen 1956-58. På søknad avskjed i nåde fra 1. juli 1960.

(Ugift)

Alf Refsum, født i Farsund 23.februar 1900. Eks.art. ved Kristiansands Katedralskole 1918. Krigsskolens nederste avdeling 1919. Cand.real 1925. Lektor ved Arendal høyere almen-skole 1926-35 og ved Ris skole i V. Aker 1935-54. Rektor ved Vestheim skole i Oslo fra 1954. Vpl. rittmester.

Gift 1928 med cand.mag. Inga Margaretha Gade, født 10.mars 1903 i Os i Hordaland, datter av overlege Herman Gerhard Gade (1870-1953) og Alvilde Christine Pedersen (1870-1943).

(4 barn)

Erling Refsum, født på Lista 17. juni 1902. Eks.art. ved Kristiansands Katedralskole 1920. Cand.med. 1927. Dr.med. 1951. Kst. distriktslege i Vestnes i Romsdal 1927-28. Lege ved hvalfangststasjon i Grytviken, Syd-Georgia 1928-30. Kandidat ved Ullevål og Rikshospitalet 1930-34. Assistentlege ved Vardåsen sanatorium 1934-35. Reservelege ved Glittre sanatorium 1935-39. Assistentlege ved Oslo helseråds tuberkuloseavdeling 1939-44. Overlege ved Glittre sanatorium 1945-46. Helseinspektør ved Aker og Oslo tuberkuloseavdeling fra 1946. Lege ved Det norske helsekontor i New York 1955-57. Overlege ved Det skandinaviske undervisnings-sykehus i Seoul 1962-63.

Gift 1935 med lege Hedvig Andersen, født i Oslo 23. februar 1906, datter av tannlege Hagbarth Georg Wilhelm Andersen (1878-1942) og Wilhelmine Andersen (1876-1958).

(2 barn)

Sigvald Bernhard Refsum, født i Gransherad 8. mai 1907. Eks.art. ved Oslo Katedralskole 1925. Cand.med. 1932. Dr.med. 1946. Kandidattjeneste mv. 1933-35. Assistentlege og reservelege ved Rikshospitalets nevrologiske avdeling og ved Ullevål psykiatriske avdeling 1936-49. Universitetsstipendiat 1947. Utnevnt til overlege ved Haukeland sykehus, Bergen 1948. Visiting professor ved University of Illinois, Chicago 1949, ved University of Minnesota, Minneapolis 1950 og ved University of California, San Fransisco 1951. Professor i nevrologi ved Universitetet i Bergen 1951 og fra 1954 ved Universitetet i Oslo.

Gift 1935 med Sigrid Elisabeth Dahlstrøm, født i Oslo 19. september 1912, datter av overlege, dr.med. Sigurd Dahlstrøm (1882-1933) og Elisabeth Engelsen (f. 1888).

(3 barn)

II. Æ T T L E D D (Foreldre)

Sigvald Bernhard Refsum (1/2-4), født i Sørum 15. mars 1861, død i Fet 17. mai 1930. Eks.art. ved Giertsens skole 1881. Cand. theol. 1889. Lærer ved Gundersens latin- og realskole 1883-94, tillike timelærer ved Kristiania borger- og realskole 1887-94. Kateket i Farsund 1894-1903. Sogneprest i Gransherad 1903-09. Sogneprest i Vanse (Lista) og prost i Lista prosti 1909-19. Sogneprest i Fet 1919-30, tillike prost i Nedre Romerike prosti 1925-30.

Gift 1896 med

Karen Elisabeth Jahnsen (1/2-4), født i Farsund 6. januar 1868, død i Oslo 10. oktober 1945. Etter 15 måneders skolegang i Stavanger tok hun middelskoleeksamen 1884.

På grunn av farens langvarige sykdom og tidlige død falt det på hennes skuldrer større oppgaver og byrder enn ungdom flest får, idet hun - som eldste datter i en barnerik familie - var sin mors beste hjelp. I flere år var hun ansatt ved foged- og sorenskriverkontor i Farsund. Som prestefrue på landsens prestegårder utførte hun et velsignelsesrikt arbeid i hjem og menighet og var til uvurderlig støtte for sin mann. Ved dennes død flyttet hun fra Fet til Oslo, hvor hun, inntil begynnelsen av 1942, bodde sammen med sin ugifte sønn, Sverre. Tross sykdom og savn, stred hun seg tappert gjennom krigstiden og hadde den glede å oppleve frigjøringen og familiens gjenforening.

III. Æ T T L E D D (Besteforeldre)

Hans Engebretsen Refsum (3-6), født i Sørum 25. april 1830, død i Sørum 19. februar 1903. Ved sitt ekteskap overtok han gården Nedre Trøgstad i Ullensaker, hvor det unge ektepar bodde til 1856, da gården ble solgt (til lensmann N.E.Kolderup), og familien flyttet til den gamle ættegård Refsum i Sørum. Denne var på ca. 1500 mål innmark, ikke medregnet møllene og brukene ved Sagen, med tilhørende jord. Skylden var etter gammel beregning 3 skpd. tunge, etter ny beregning 30,85 skyldmark. Ved skylddelingsforretning i 1857 ble gården delt mellom brødrene Hans og Tosten, nemlig i Søndre Refsum (på omkring 1000 mål), som Hans beholdt, og Nordre Refsum, som Tosten overtok. Hans drev gården til 1877, da han kjøpte gården Løhren i Sørum. I 1878 solgte han dessuten Sagen med tilhørende bruk og bygninger.

Gift 1849 med

Anne Marie (Trøgstad) Døhlen (3-6) født i Ullensaker 7. desember 1830, død i Ullensaker 25. desember 1918. Hun mistet tidlig sin mor og ni år etter sin far. Da var hun bare 14 år. I de senere år bodde hun på Nordre Refsum hos sin sønn Rikvald, som i 1899 hadde kjøpt gården av onkelen, og derpå - til sin død - hos datteren Lydia på Averstad i Ullensaker.

Carl Emil Severin Jahnsen (3-7), født på sin fars sjefsgård i Holla i Telemark 9. mars 1839, død i Farsund 1887. Etter å ha gått på Kristiansands Katedralskole begynte han, da foreldrene var flyttet til Lyngdal, hos cancelliråd Bøckmann i Farsund for å lære handel. Han gikk senere i kompaniskap med Carl Johan Knudtzen. Kompaniskapet ble til slutt oppløst, og han overtok forretningen alene. Han var en meget aktet mann i sin by, var medlem av bystyret, en tid også ordfører, til tross for at han personlig, som den tilbakeholdende mann han var, helst ikke ville delta i det offentlige liv. Han var medlem av forstanderskapet for Farsunds Sparebank. I Farsund kjøpte han det prektige Lunde-huset, bygget av hans slektning Søren Bruun Lund (1749-1828). Han ble etter hvert meget sykkelig, med stadige anfall av giktfeber. Da hans tremenning Anna Severine Lund (f.1826) som hadde Farsunds eneste hotell, "Skougaards Hotel", overtatt fra hennes slektning Charlotte Amalie Lund Skougaard (d.1874) sluttet hotellvirksomheten, begynte Severin Jahnsens hustru - på grunn av mannens sykdom - å drive hotell ("Jahnsens Hotel"), i familiens store

hus. (Den åpne plassen foran hotellbygningen kalles ennå "Jahnsens Plan".)

Severin Jahnsen var gift med Elina Gotfreda Sand (3-9), født i Åna-Sira 13. oktober 1840, død i Kristiania 15. april 1920. Som ung pike fulgte hun ofte med sin far på hans sjøreiser. Flere ganger var hun således i København, hvor hun oppholdt seg i noen tid og bodde hos en skipsmegler Lau, og hun ble meget fetert på grunn av sin skjønnhet. Senere bodde hun i Farsund hos skolebestyrer Aamund Oftedal for sin utdannelses skyld. Herunder traff hun sin tilkommende mann. Da mannen døde, satt hun igjen med 7 uforsørgede barn, men hun tok, med enestående energi, dyktighet og mot, opp kampen for seg og sine. I sitt gamle hus, med de mange værelser, fortsatte hun hotellvirksomheten til huset strøk med under Farsunds brann i 1901. Nytt og større hotell ble reist på branntomten, men da alle barn var voksne, ferdig med sin utdanning og vel forsørget, solgte hun hotellet kort tid etter og flyttet til Lillehammer for å bo sammen med sin syke sønn, ingeniør Emanuel Lund Jahnsen. Etter dennes død i 1910 bodde hun, det meste av tiden, sammen med sin yngste sønn Thorleif, som var prest, og i hvis hjem hun døde. Om henne er det uttalt at "hun var et av de sjeldne tilfelle, der den indre skjønnhet ikke stod tilbake for den ytre."

*"Tuberkulose, se ingeniør
Harald Alfson: „ Skrift ved 50 års Jubi-
leet for Ingeniørene fra K. V. S. 1894."
Universal-trykkeriet, Oslo 1944. Side 54-
56.*

IV. ÆTTLEDD (Oldeforeldre)

Engebret Hansen Refsum (4-11), født i Sørum 1781, død i Sørum 1851. Han fikk allerede i 1810 gården Refsum overlatt av sin far. Han var en utpreget bygdekakse, meget interessert i bondepolitikken, var medlem av herredsstyret fra 1838 til 1847 og viseordfører i 1838-39. Han var, i mange år, bygdens overformynder. Foruten Refsum med tilhørende sag- og møllebruk (Sagen) eide han den gamle fogedgård Lundberg i Ullensaker (som sønnen Tosten fikk), Lunder og Størsrud i Sørum samt skog i Nes og, i kortere tid, en gård i Skedsmo.

Gift med

Mari Hansdtr. Sørli, født i Sørum 1798, død i Sørum 1866.

Knut Hermansen Døhlen (Trøgstad) (4-11), født i Holter, Nannestad 1802, død i Ullensaker 1844. Navnet ble også skrevet Døhlie, som gården i Holter. Ved sitt ekteskap fikk han gården Nedre Trøgstad (Bruk nr. 2). (Gården var, i gammel tid, Kongens eiendom, senere kirkegods. I 1665 stod Nedre Trøgstad i fullgårdsklassen, med en skyld av 1 3/4 skpd.tunge. Fra 1715 var det stadig to brukere av gården, som hver hadde sin halvpart). I dette ekteskap var det 3 barn, men bare ett nådde voksenalder, datteren Anne Marie. Knut Hermansen Døhlen døde bare 42 år gammel.

Gift 1828 med sin kusine

Kari Knutsdtr. Trøgstad (4-11), født i Ullensaker 11. oktober 1807, død i Ullensaker 1835. Allerede som 15-åring mistet hun sin mor, og 6 år deretter sin far. Hun ble selv bare 28 år gammel. I familiens eie er den liktale som presten holdt ved hennes grav.¹⁾ Av denne siteres: "Var hendes Vandel her i Verden saare kort, saa var den dog rosverdig, thi hun bestræbte sig for, fra den tidligste Barndom af, at vandre paa Dydens Bane. Hun var en øm Moder som med Omhyggelighed sørgede for sine Børns Vel, kjerlig og oprigtig mod sin Ægtemage. Hun var en god og forstandig Huusmoder, der virkede i sit Kald. Hun var tjenstvillig mod sine Naboer og andre Bekjendte og rakte en gavmild Haand til de Trængende"

1) Den er for øvrig trykket i Romerike Ættehistorielags årbok, Bind I, Hefte 6 (1944), side 239.

Steen Jahnsen (4-26) født i Bærum 14.juli 1782, død i Lyngdal i Vest-Agder 29.oktober 1855. Han lot seg verve ved 11. artillerikompani i Kristiania i 1802. Eksamen ved Feltartilleriets underoffisersskole 1803. Kommandersersjant ved nevnte kompani 1806. Fenrik ved Telemarkske nasjonale infanteriregiments bataljonsartilleri 11.(30.?) juni 1808. Det er ikke kjent hvor han deltok i krigen i 1808¹⁾. Han ble sekondløytnant i januar 1809 og forflyttet til Vesterlenske nasjonale infanteriregiment 10. mars 1809. Premierløytnant ved samme regiment 20. oktober 1809. Offiserseksamen i Kristiansand 1813. Under krigen i 1814 gjorde han tjeneste som premierløytnant ved 4.divisjon (dvs.kompani) av 1. marsjerende bataljon av Vesterlenske regiment. Kompanisjef var kaptein C.F.Worsøe. Bataljonen inngikk i general Staffeldts brigade fra september 1813. Kompaniet lå først i garnison i Fredrikstad, derpå på Fredriksten og senere detasjert til Hvaler (12.mai).26.juli ble kompaniet flyttet til Kråkerøy og, sammen med endel andre dekningsstropper - i alt 1100 mann - lagt under kommando av oberstløytnant Hiermann. 3. august angrep svenskene Kråkerøy med ca. 60 fartøyer og 5000 mann landgangstropper. Hiermann hadde ingenting å sette imot det fiendelige skipsartilleri, og etter svenskenes landstigning på tre steder på Kråkerøy oppgav oberstløytnanten forsvaret av øya, og troppene satte over, dels til Onsøylandet, dels til Fredrikstad festning. Festningen overgav seg 4. august, men kaptein Worsøes kompani drog videre til Rygge, og kompanisjefen meldte seg i Moss 6. august for general Arenfeldt. Allerede 14. august kom konvensjonen til Moss og våpenstilstanden.

Ved den nye hærordning fra 1. januar 1818 (hærreduksjonen) ble Steen Jahnsen ansatt ved Kristiansandske infanteribrigades Telemarkske nasjonale jegerkorps, fra 1820 ved Kristiansandske gevorbne musketerkorps (2. kompani), men ble siden forflyttet til Stavangerske nasjonale musketerkorps (Flekkefjordske kompani). Han fikk kapteins grad 1828, og ble "virkelig kaptein" (dvs. kompanisjef) og sjef for Bamleske kompani av Telemarkske nasjonale musketerkorps 1831. Han bodde i 1835 på Mela ved Skien, senere på Helgen i Holla og på From ved Sandefjord, inntil han i 1841

1) Under krigen i 1808 satte Telemarkske regiment bl. a. opp 1 grenaderbataljon (sammen med 2. Akershusiske regiment). Bataljonen deltok i kampene ved Killingmo og Toverud i Aurskog 19.-20. april. Men da Steen Jahnsen først kom til regimentet i juni, har han altså ikke deltatt her.

ble sjef for 2. kompani av Kristiansandske gevorbne musketerkorps¹⁾, med bopel i Kristiansand. Senere²⁾ flyttet han til sjefsgården Aarnes i Lyngdal. Han fikk avskjed fra sin stilling som sjef for det nevnte kompani 23. juni 1854, med bibehold av sin fulle gasje (588 Spd.) i årlig pensjon. I regjeringsinnstillingene for 1854 uttales bl.a. om ham: "I de sidste 13 Aar har han været geworben Compagnichef, ligesom han siden 1837 stadig har fungeret som Munderingscommisair. Skiønt i Alder 72 Aar endnu usvækket paa Aand og Lægeme, men da nærværende Forholde kunde gjøre det muligt, at der kunde blive stillet saadanne Fordringer til ham som militair, hvilke hans høie Alder vilde forbyde ham at opfylde, ser han det som sin Pligt at give Plads for yngre Kræfter. Saavel det Christianssandske Corps som Brigaden har anbefalet Ansøgningen paa det bedste og i underdanigste Erklæringer omtalet Ansøgeren som en meget hæderlig gammel Militair, som under sin lange Embedsbane har oppfyldt sine Pligter med Kyndighet, Omhu og Nidkiærhed..".

Det ble videre bemerket "at Statsraad Riddervold ikke har deltaget i denne Sags behandling formedels Slægtsskabsforhold til Ansøgeren." Allerede i 1848 hadde Steen Jahnsen kjøpt eiendommen Bergemoen i Lyngdal, men han flyttet selv aldri inn der, idet han fikk lungebetennelse like etter avskjeden og døde på sin sjefsgård. Han var ridder av Sverdordenen.

Gift først med

Karen Riddervold, født i Slagen i Vestfold (2 døtre), og etter hennes død med

Emilie Sophie Lund (4-26), født i Bakke sogn i Vest-Agder 1796, død i Lyngdal 17. desember 1864. Etter mannens død flyttet hun til Bergemoen, hvor hun bodde sammen med sin søster - som også var enke - prostinne Ambrosia Paludan Aamodt (1792-1873), inntil sin død. (Bergemoen ble da solgt til A. Dedekam og kjøpmann Jens B. Jensen i Mandal.)

- 1) I familiens eie er en stor merskumspise, gave til Steen Jahnsen fra dette kompanis underoffiserer og menige. (Likeså has en kårde med Carl Johans initialer, samt nok en merskumspise, som har tilhørt ham. Ellers gikk så meget av familiens eiendeler tapt ved Farsunds brann i 1901.
- 2) Når han flyttet fra Kristiansand til Lyngdal, vites ikke med sikkerhet. Han bodde i Kristiansand i 1848 ifølge pantobligasjon ved kjøpet av Bergemoen, og formentlig like til 1852. (Se "Farsund-Lundene", side 30).

Bjørn Conradsen Sand (5-27), født på Østebø (Ystebø) i Hidra sogn ¹⁾ i Vest-Agder 1816. Han bodde i Åna-Sira ²⁾ og omtales som "den rike og driftige skipper". Han eide eget fartøy og drev eksport av hummer og laks, og besøkte mange steder rundt i Europa, således Danmark, Østersjø-landene og Spania. Han bodde sine siste leveår på gården Aasnes i Hidra sogn, hvor han ligger begravet.

Gift 1840 med

Karen Elisabeth Smith (5-27), født i Sogndal ladested ²⁾ 1816, død i Farsund 1901. Om hennes slekt sier I. Mehus: "Smith er et familienavn med god klang i Sogndal. I hundreår ble det båret av driftige skipper og handelsmenn, som hadde initiativ og pågangsmot og ved sitt virke holdt velstand oppe gjennom generasjoner." Karen Elisabeth var 10 år da faren døde og 13 år da moren gikk bort. Hun bodde derpå hos sin søster Berthine Gjerdine Nielsen (1813-76) til hun giftet seg. Hun døde, 85 år gammel, i sin datters hjem i Farsund.

1) Nabosogn til Åna-Sira.

2) Både Sogndal ladested og Åna-Sira ligger nå i Sokndal herred i Dalane, som er det sydøstligste herred i Rogaland fylke.

V. - XII. Æ T T L E D D

a. Fars slekt

V. Æ T T L E D D

Hans Jensen (Krogstad) Refsum (6-12), født på gården Krogstad i Enebakk 1753, død på gården Refsum i Sørum 1832. I 1773 kjøpte han en halvpart av Krogstad av sin far, og 5 år senere den annen halvpart av sin svoger, Peder Amundsen Bjørnstad. Da han i 1780 ble gift med eldste datter på Refsum, overtok han også denne gård, hvor ekteparet siden bodde. I 1793 kjøpte han Søndre By i Enebakk av sin far for 2000 rd. Videre eide han skogstrekninger i Nes og Ullensaker. Han var en "styrtrik" kar, og var av dem som pengene ynglet for. Han kjøpte og solgte gårder og drev med sagbruk og trelasthandel. Han var politisk interessert og representerte bøndene ved flere anledninger i 1814 og var 2. stortingsvaramann i 1815.

Gift med

Guri Engebretsdtr. Refsum (6-12), født i Sørum 1763, død i Sørum 1799. Hun var den eldste av fem døtre på Refsum, hvor der ikke var noen sønner.

Herman Knutsen (Hallingstad) Døhlen (6-12), født på gården Hallingstad i Ullensaker 1777. Da en eldre bror overtok Hallingstad, kjøpte Herman gården Døli i Holter anneks, Nannestad.

Gift med

Kari Torersdtr. Brotnov

Knut Knutsen (Hallingstad) Trøgstad (6-12), født på gården Hallingstad i Ullensaker 1780, død på gården Nedre Trøgstad i Ullensaker ca. 1828. Ved sitt ekteskap overtok han Nedre Trøgstad.

Gift 1806 med

Marthe Eriksdtr. (Langeland) Trøgstad (6-13) født 1765, død 1822. Hun var enke etter Nils Halvorsen (Tveiter) Trøgstad (1745-97), som hadde kjøpt Nedre Trøgstad i 1783. Hun brukte gården selv inntil hun giftet seg på ny, med Knut Knutsen Hallingstad. Denne giftet seg igjen etter hennes død, med Berthe Hansdtr. Refsum, datter av Hans Jensen Refsum (Se øverst på siden).

VI. Æ T T L E D D

Jens Pedersen (By) Krogstad (11-14), født på gården Nedre Gjevik i Enebakk 1724, død 1803¹⁾. Ved sitt ekteskap i 1749 fikk han en halvpart i gården Krogstad i Enebakk (samlet skyld i 1745 1½ skpd. tunge, i 1746 redusert til 1 skpd. på grunn av et jordfall). Den annen halvpart bygslet han av en stedatter. Av sin bror Axel kjøpte han i 1759 fedrenegården Søndre By i Enebakk (skyld 1 skpd., 15 lispd. tunge), men solgte den allerede i 1773 til sin sønn Ole for 598 rd., men arvet gården tilbake da sønnen døde samme år. Sin halvpart i Krogstad solgte han til sønnen Hans. I 1783 kjøpte han, sammen med en søstersønn, Sundgården i Askim med ferjestedet Onstadsund (skyld 5 lispd. tunge) for 3100 rd., men solgte sin halvpart til en svigersønn i 1793 for 1800 rd. og levet de siste år hos denne og sin datter Daarthe.

Gift med

Inger Daarte Hansdtr. (Stovner) Krogstad (11-14) født på gården Stovner i Aker 1720, død på Krogstad i Enebakk 1778. Hun var først gift med Ole Abrahamsen, som eide Krogstad. Da denne døde, 40 år gammel, giftet hun seg med hans slektning.

Engebret Tostensen Refsum (11-14) født på gården Nordby i Nes 1728, død på gården Refsum i Sørum 1773. Han overtok Refsum etter sin far i 1765.

Gift 1762 med

Karen Andersdatter Tofsrud ²⁾ (11-15), født på gården Tofsrud i Fet 1733, død 1790. Hun var enke etter kaptein, kvartermester John Tallaksen Svindal, som bodde på gården Skea i Sørum.

Knut Bjørnsen Hallingstad (11-15), født på gården Hallingstad i Ullensaker 1728, død på Hallingstad 1804. Som eldste sønn overtok han i 1754 Hallingstad, bruk nr. 1, fra sin far, som tok føderåd hos ham. Gårdens skyld var 17 ¼ lispd. tunge. I 1770 kjøpte han det halve av Bruk nr. 2 av Hallingstad og i 1793 resten, men allerede i 1796 gav han skjøte på Bruk nr. 2 til sin

1) I manntallet for 1801 er han oppført som boende på Refsum i Sørum, og han døde formodentlig der.

2) I anetavlen er hennes navn feilaktig angitt som "(Tofsrud) Schea". Jfr. også "Ætten Refsum fra Romerike", side 40.

eldste sønn Ole og i 1801 overdrog han Bruk nr. 1 til sønnen Lars og tok føderåd hos ham for seg og hustruen.

Gift med

Mari Hermansdtr. Laake (11-15) født 1737, død 1811.

Erik Jensen (Jødal) Langeland (11-15), født på gården Nordre Jødal (Hjødal) i Ullensaker ca. 1731, død på gården Langeland i Ullensaker 1795. Han overtok antakelig Nordre Jødal, Bruk nr. 2 (skyld 5 lispd. tunge) ved farens død 1764 og giftet seg samme året. Men allerede i 1767 byttet han gård med Kristen Langeland, sin hustrus stefar, og flyttet til Langeland, Bruk nr. 2 (skyld 15 ¼ lispd. tunge), mens Kristen Langeland flyttet til Jødal.

Gift med

Kari Paulsdtr. Langeland (11-16), født på gården Langeland i Ullensaker 1737, død samme sted 1784.

VII. E T T L E D D

Peder Olsen By (12-17), født i Enebakk 1694, død på gården Nordre By i Enebakk 1776. Han kjøpte i 1727 gården Øvre Gjevik i Enebakk, men solgte den i 1735 til sin svigerfar, Ole Nilsen Rakkestad. I 1736 bygslet eller overtok han, mot et lån til eieren på 895 rd., 2 ort, 20 sk., gården Nordre By i Enebakk som brukelig pant i 9 åremål (dvs. 27 år). Gårdens skyld var 2 skpd. tunge og 12 merker smør. Ville eieren, som var hans slektning, ikke innløse gården etter dette tidsrom, skulle den tilfalle Peder Olsen eller hans arvinger til odel og eie. (Gården ble ikke innløst). Ved skifte i 1746 ble en halvpart av gården (byggselsretten) fordelt på Peder Olsens barn som arvelodd etter moren. I 1749 fikk Peder Olsen Søndre By i gave av sine foreldre, og solgte gården i 1758 til sin sønn Axel for 600 rd., og i 1760 solgte han sin halvdel i Nordre By til sønnen Ole for 552 rd., dog med det forbehold at han kunne fortsette å bruke gården så lenge han ønsket. Han tok 10 år senere opphold hos sin sønn Johannes mot en "fledføringskontrakt". Sønnen skulle bl.a. ha et teglverk som faren - sammen med to andre - hadde bygget på Nordre Bys grunn i 1760.

Gift 1719 med

Kirsten Olsdtr. Rakkestad, født 1700, død på Nordre By 1746.

Hans Evensen Stovner (12-x) født 1664, død 1747. Familien bodde først på gården Hauer i Fet, hvor han en tid var lensmann. Fra 1712 bodde den på Vestre Stovner i Aker. Da hustruen døde, flyttet Hans Evensen til sin datter Daarte på Krogstad og bodde der til sin død.

Hans hustru het Daarte (etternavn ikke kjent).

Tosten Engebretsen (Walstad) Refsum (12-17), født i Nes på Romerike 1691, død i Sørumsund 1765. Ved sitt giftermål overtok han gården Nordby i Nes, men kjøpte i 1741 gården Refsum i Sørumsund av generalmajor Vauvert, som bodde på gården. Kjøpesummen er ikke kjent. Generalen hadde selv kjøpt gården i 1730 for 1900 rd. På den tid var skylden 3 skpd. tunge. Tosten Engebretsen var en

av de rikeste og gjeveste kaksene i Romeriksbygdene. Han var også en kløktig og vel lært mann, som nøt stor aktelse blant sine sambygdinger.

Gift med

Guri Hansdtr. Blegstad (12-17), født 1688, død 1770. Hun var enke etter Christen Sørensen Nordby (1670-1713), som eide gården Nordby i Nes.

Anders Christensen Tofsrud (12-17), født 1679, død 1746. Han eide storgården Tofsrud i Fet.

Gift med

Berthe Tordsdatter.

Bjørn Knutsen Hallingstad (12-x), født 1682, død på gården Hallingstad i Ullensaker 1758. Han var visstnok fra Skedsmovollen i Skedsmo og kjøpte i 1742 Hallingstad, Bruk nr. 1 (skyld 17 $\frac{1}{4}$ lispd. tunge) av kjøpmann Johan Daries. Han var først gift med enken Mari Tordsdtr. Lauten, død 1726 (ingen barn). Deretter

gift med

Anne Trulsdtr. Kjos (Store) (12-18), født 1696, død 1754. Bjørn Knutsen overlot da gården til sin sønn Knut og tok føderåd hos ham.

Herman Salomon Hansen Laake (13-x), født 1712, død 1777. Han var underoffiser og sønn av dulciantblåser Hans Salomonsen og Anne Gundersdtr.. Han hadde i ca. 10 år vært bruker av halve Lauten prestegård i Ullensaker. I 1750 kjøpte han gården Laake i Ullensaker, Bruk nr. 2 (skyld 2 skpd., 1 lispd. tunge).

Gift med

Anne Larsdtr. Knepe, født ca. 1713, død 1778. Etterkommere av disse har ennå denne del av Laake.

Jens Pedersen (Flatby) Jødal (13-x), født ca. 1697, død på Nordre Jødal i Ullensaker 1764. Etter sitt ekteskap bodde han på Nordre Jødal, Bruk nr. 2, men overtok visstnok ikke gården før svigerfarens død i 1750.

Gift ca. 1730 med

Berte Trulsdtr. Jødal (13-18), født på Nordre Jødal ca. 1707, død samme sted 1789.

Paul Kjøstelsen (13-x), født ca. 1700, død 1748. Han var, etter all sannsynlighet, fra Nannestad (hvor han hadde flere søsken), og overtok ved sitt ekteskap svigerforeldrenes bruk i 1732.

Gift med enken

Marte Gulliksdtr. Langeland (13-18), født ca. 1702. Hun var først gift med Hans Gundersen, død omkring 1732, men hadde ingen barn i dette ekteskap som levde opp.

VIII. Æ T T L E D D

Ole Axelsen By (14-19), født 1668, død på gården Søndre By i Enebakk 1757. Han kjøpte i 1697, av en svoger, Søndre By (skyld 2 skpd. tunge), dog således at svigerfaren, Peder Hansen By, til sin død skulle ha "til bruk og beboelse" det ene skpd. tunge som han da hadde. I 1719 kjøpte han 1 skpd. tunge i gården Nedre Gjevik i Enebakk og i 1723 kjøpte han resten, 4 lispd. tunge, og i 1737 kjøpte han av en svigerinne 10 lispd. tunge i Søndre By, slik at han da eide hele gården. (Bruksretten over denne hadde han hatt siden ca. 1702.) Ved gavebrev av 1749 fikk hans to døtre Nedre Gjevik og sønnen Peder fikk Søndre By fra foreldrenes død.

Gift ca. 1693 med sin firemenning
Johanne Pedersdtr. By (14-19), død antakelig 1755.

Engebret Hanssøn Walstad (14-20), født 1670 ¹⁾, død 1747. Han overtok gården Øvre Valstad i Nes etter sin far. Gården ligger i Fenstad sogn og var en av de betydeligste gårder i bygden, (skyld 2 ½ skpd. tunge).

Gift 1689 med
Marthe Larsdtr. Finnstad, født 1669, død 1747.

Hans Olufsen Blegstad (15-x), født på gården Brustad i Nes 1642, død 1718. Han må ha vært velstående og av fremstående slekt i bygden.

Gift med
Marthe Gudmundsdtr. Arnestad, født 1651, død 1730.

Christen Andersen Tofsrud (15-x), født 1633. Han eide Tofsrud i Fet.

Gift med
Ragne Halvorsdtr. Skjelver fra Fet.

1) Jfr. Romerike Ættehistorielags årbok, Bind II, s. 84. I anetavlen står det 1663.

Truls Hansen Kjos (Store) (15-20), født 1663, død 1746. Han overtok i 1698 Bruk nr. 1 og i 1725 også Bruk nr. 2 av Store Kjos i Ullensaker (samlet skyld 1 skpd., 5 lispd. tunge og 4 ½ bpd. smør, senere nedsatt til 3 bpd. smør - omregnet, ialt 2 skpd., 6 lispd. tunge).

Gift med

Gunnor Torersdtr. Kjos (Nordre) (15-20) født ca. 1676, død 1760. De hadde 15 barn, hvorav to ganger tvillinger.

Truls Østensen Jødal (16-x), født ca. 1656, død på Nordre Jødal 1750 (94 år gammel). Han var muligens sønn av Østen Restad. Han løste i 1698 bygselbrev på 5 lispd. tunge av gården Nordre Jødal i Ullensaker, Bruk nr. 2, og kjøpte den senere, sannsynligvis i 1714. Han var først gift med Berte (Birgitte) Larsdatter (1 barn). Da hun døde i 1707, ble han

gift med

Marte Kjøstelsdtr. Restad, død etter 1750, 93 år gammel.

Gullik Paulsen (Nesten) Langeland, (16-x). Han var fra Nedre Nesten i Ullensaker og var først gift med Berte (Birgitte) Kristoffersdtr. Algarheim, datter av Kristoffer Olsen Algarheim og hustru Maren Olsdatter. Gullik Paulsen gjorde i 1697 avtale med sin svigerfar om bruken av halve gården Nordre Algarheim i Ullensaker (skyld 1 skpd. tunge), men dette ble bare kortvarig, da hans hustru døde i 1699, hvorpå han giftet seg

med

Gunhild Olsdtr. Langeland (16-20).

Gullik Paulsen overtok i 1700 sin svigerfars gård Langeland i Ullensaker, Bruk nr. 2 (skyld 15 ¼ lispd. tunge).

IX. Æ T T L E D D

Axel Olufsen Tobbel (Tobøl) (17-21), født på gården Barbøl i Enebakk 1636, død på Nedre Hobbøl i Enebakk 1705. Da han var blitt gift, fikk han $\frac{1}{4}$ av gården Krogsbøl i Enebakk på bruk av sin eldste bror Peder. Senere brukte Axel gården Vestre Tobbel i Enebakk, inntil han - visstnok i slutten av 1670-årene - kjøpte Østre Tobbel etter sin avdøde bror Halvor. Her bodde han til 1695, da han, etter sin første hustrus død, giftet seg med enken på Nedre Hobbøl, Ingrid Olsdtr., og flyttet dit. I 1698 solgte han sin eiendomsrett til 15 lispd. tunge i Østre Tobbel til sin eldste sønn Hans.

Gift 1663 med

Maren Abrahamsdtr. Bøhler (17-21), født på Søndre Bøhler i Kirkebygden i Enebakk 1640, død på Østre Tobbel 1694.

Peder Hansen By (17-x), født 1630. Han tilhørte en gammel, velstående slekt. Om denne slekt og dens sannsynlige avstamning fra Botner-slekten i Høland vises til Johan Garders artikkel "En slektskrets i Enebakk mellom 1600 og 1700. Krossbøl, Barbøl, Bøler, Vestby, By o.a." i Romerike Ættehistorielags årbok, Bind I, side 240-286 og til Jens Jensens artikkel i samme årbok, Bind III, side 145-147. Fra sistnevnte artikkel siteres: "Slekten Botner eide i sin tid mange medlemmer. Etterkommere av Botner-slektenes døtre har jo fått forskjellige etternavn og lar seg ikke følge. I slektsboken Toreid-ætten fra Blaker av advokat Sverre M. Halbo er nevnt at Amund Halvorsen By ¹⁾ i Enebakk eide 6 skip pund jordegods og var Enebakks største skattyter. I gården By, hvor han bodde, eide han bare en mindre del. Det meste av hans eiendommer var i Høland og Setskog. Disse eiendommer hadde tidligere tilhørt Botnergodset, så der er grunn til å anta, at Amund Halvorsen By eller hans hustru nedstammet fra Botner."

Peder Hansen By var gift med

Kari Gundersdtr. Bjørnstad, død 1697.

1) XI. ættledd, side 23, uthevet her.

Hans Engebretsen Walstad (17-21), født 1621, død 1699. Han drev rimeligvis gården Øvre Valstad sammen med faren fra 1666 og senere alene til sin død. I 1699 eide han 1 skpd., 15 lispd. tunge i denne gård og 3 skpd. pantegods i Ullershov i Nes. De andre 15 lispd. i Øvre Valstad - som altså i alt var på 2 ½ skpd. tunge - hadde hans brorbarn.

Hans hustru het Marte (etternavn ikke kjent), født 1638, død 1692.

Hans Olsen Hallingstad (18-x), født ca. 1637, død 1702. Han kom til Store Kjos omkring 1663 og hadde til å begynne med 1/3 av hele gården og fikk senere det halve (Bruk nr. 2). I 1698 kjøpte han hele gården av Kronen (skyld 2 skpd., 6 lispd. tunge).

Gift med

Anne Einersdtr. Kjos (18-22), født 1643, død 1694.

Det er etterkommere av disse som ennå eier og bruker begge gårdene på Store Kjos.

Torer Knutsen Kjos (18-x), født 1657, død 1740. Han var fra Grani i Holter, Nannestad. I 1694 kjøpte han halvdelen av gården Nordre Kjos, som hadde en samlet skyld på 3 skpd., 1 lispd. tunge.

Gift med

Kari Nilsdtr. Elton, født 1668, død 1765 (97 år gammel).

Det er etterkommere av disse som ennå har Bruk nr. 1 (Nordgarden) av Nordre Kjos.

Ole Jonsen Langeland (18-x), født ca. 1637, død 1698. Han overtok gården Langeland, Bruk nr. 2 i Ullensaker etter sin far. Han nevnes som bruker i 1675.

Hans hustru var antakelig

Jøran Larsdatter, født 1636, død 1719.

X. Æ T T L E D D

Oluf Pedersen Barbøl (19-23), antakelig født på gården Barbøl i Enebakk i 1580-årene. Han overtok gården etter sin eldre bror Joen før 1624. Barbøls skyld var i 1664 2 skpd. tunge, i 1684 var den 1 skpd., 10 lispd. tunge.

Gift med

Karen Halvorsdtr. Tobbøl fra Østre Tobbøl i Enebakk.

Abraham Hansen Bøhler (19-23), født ca. 1614, død antakelig kort tid etter 1675. Han var i 1647 eier av 1 skpd., 4 lispd. tunge i gården Bøler i Enebakk, 6 lispd. mer enn sin far. Resten av gårdens skyld, 6 lispd., eide sognepresten i Eidsberg. Han var dessuten eier av 10 lispd. i en gård som ble kalt "Grøtholt"- antakelig skal det være Grøtvedt i Askim. Han drev i mange år en betydelig trelasthandel fra sine to sager i gårdens vannfall, dessuten hadde han kvern. Han var endel år lensmann i Enebakk, inntil 1668. Ved oppnevningen av gjestgivere ifølge forordningen herom av 1663 ble han oppnevnt for hovedsognet. Det ble bare tatt folk som satt i rommelige kår, til gjestgivere dengang.

Hans hustru het Rønnaug (etternavn ikke kjent).

Engebret Tostensøn Walstad (20-x), født 1580, død 1669. Han er nevnt første gang i skattelistingene for Nes på Romerike i 1614, da han er bruker av gården Øvre Valstad. I 1616 blir gården kalt bondegods og i 1647 eier Engebret Tostensøn 3 skpd. tunge i den. Samtidig eier han 5 fjerdinger tunge i Vaagstad i Nes og senere 5 fjerdinger i Li i Nes.

Hva hans far, Tosten, angår synes det - ifølge Aasmund Svinndal i Romerike Ættehistorielags årbok, Bind II, side 83 - ikke å være noe som tyder på at Tosten var fra Valstad, idet brukeren av Øvre Valstad i tiden 1593-1610 het Gunder, og 1612-13 betalte en Birgitte skatt av gården.

Engebret Tostensøn var gift med
Mari Gislesdtr. Vaagstad.

Einer Tostensøn Kjos (Store) (20-x), født 1608, død 1690. Han er omtalt som bruker av hele Store Kjos i Ullensaker i 1645, men i 1664 hadde han bare 2/3, mens svigersønnen Hans Olsen Hallingstad hadde 1/3. Han sluttet som bruker i 1680-årene.

Hustruens navn er ikke kjent.

XI. Æ T T L E D D

Peder Brynhildsen Barbøl (21-x), er nevnt i 1593 og 1608. Da bodde han på gården Barbøl i Enebakk og brukte denne. Samtidig er nevnt at han hadde en kvern ved Barbøl foss.

Han var gift med en datter av Halvor Daffinsen Barbøl
(21-24)

Hans Pedersen Bøhler (21-x), er omtalt fra 1599 til 1632, død før 1634. Han var i 1615 eier av 18 ½ lispd. tunge i Bøler i Enebakk og av 5 lispd. i Haugen. I 1625 eide han 18 lispd. i Bøler, 12 lispd. i Fossum og 5 lispd. i Vestre Berger.

Hans hustru var antakelig en datter av Aslak Mathissøn.

Amund Halvorsen By er omtalt i 1610. Det vises for øvrig til det som er anført under Peder Hansen By (IX. ættledd, side 19).

XII. Æ T T L E D D

Halvor Daffinsen Barbøl (23-x), født ca. 1520 og død før 1595. Hans slekt synes å kunne føres langt tilbake. I den foran (side 19) nevnte artikkel i Romerike Ættehistorielags årbok, Bind I, fremholder Johan Garder at så sjeldent navnet Dafind (Daffin) var på Romerike, synes det å være et "rimelig grunnlag" for en slektskapsforbindelse mellom en Dafind Olufsen (omtalt 1425) og Halvor Dafindsøn, prest i Enebakk (omtalt 1464). Videre anføres at "det er intet i veien for at" Dafind (Daffin) Barbøl (omtalt i 1528) - som i anetavlen er ført opp som Halvor Daffinsens stamfar, XV. ættledd - er sønn av presten Halvor Dafindsen.

Halvor Daffinsen Barbøl solgte gården Barbøl i Enebakk (skyld i 1664 2 skpd. tunge), skiftet mellom sine barn og flyttet inn hos sin sønn Jakob Halvorsen Bøhler på Bøler i Dalefjerdings i Enebakk før 1595.

V. - XIII. Æ T T L E D D

b. Mors slekt

V. Æ T T L E D D

Jan Steinsen Aas (7-x), født ca. 1730, død 1801. Han var fra Furuset i Bærum, en fjerdinggård under Asker prestebord. Etter sitt giftermål bygslet han gården Aas i Bærum. En prebende i Halvardskirken var kalt opp etter denne gård, som senere ble lagt til Kristiania prestebord og av stiftsprosten bygslet bort like til 1834, da den ble solgt for 700 Spd. til brukeren, en brorsønn av Jan Steinsen. Skylden var i 1600-årene 3 fjerdinger salt, senere 11 $\frac{1}{4}$ lispd. tunge.

Jan Steinsen ble i 1762 gift med Mari Sørensdtr. Aas, født 1739, død 1824.

Emanuel Lund (8-28) født i Farsund 1757, død i Bakke, Vest-Agder 1830. Han var nr. 6 i rekken av 8 brødre. Allerede fra barneårene ble han bestemt til å studere, mens de andre brødre ble knyttet til familiens blomstrende handels-, fiskeri- og sjøfartsvirksomhet eller drev på egen hånd. (Hans nesteldste bror var således den senere "store" Jochum B. Lund (1743-1807), som skapte den berømte "Jochums-tiden" i Farsund.) Etter et par års virksomhet på kontor fikk Emanuel Lund privatundervisning i Bergen, avla eksamen artium ved universitetet i København 1781 og ble cand. theol. 1785. Han var først personellkapellan i Lye på Jæren, men ble allerede 1788 sogneprest i Bakke prestegjeld (med Gyland og Sirdal annekser). Dette prestegjeld var meget stort av utstrekning, hele 10 kvadratmil, og fra hovedkirken til den øverste gården i Sirdal var det 8-9 mil. Det var nok en fordel at presten skal ha vært en flink skiløper. Prestegården, Aagaard, fikk nye hus i 1731 (ombygget 1924). I matrikkelen 1665 var dens skyld 1 hud, omgjort i 1836 til 5 Spd., 17 sk. I 1805 var der 8 husmenn på gården.

Emanuel Lund ble i dette embete i hele 42 år, og døde på sin prestegård et halvt års tid etter avskjeden. Han var en dyktig prest og godt likt i bygden. Ved en bispevisitats i 1821 sier biskopen bl.a.: "Hr. E. Lund prædikede opbyggeligen og hjertelig over Joh. 12, 46, hvorefter han catechiserede Ungdommen, i hvilken mange besvarede passende saavel hans som mine Spørgsmaale...."

Gift med

Elisabeth Sophie Holfeldt (8-28), født på Lunde herregård på Lista 1771, død i sin svigersønn, kaptein Steen Jahnsens hjem i Kristiansand i 1852.

Conrad Johannessen Sand (Maal) (9-x), døpt 18/4 1788. Hans far var los, og selv ble han skipper, bosatt i Åna-Sira.

Gift 1812 med

Ellen Birgitte Tollaksdtr. Log fra Åna-Sira, døpt 23/11 1788. Av hennes forfedre skal nevnes hennes oldefar Anders Bentsen (1675-1732), som var student og ble degn ved Sogndals hovedkirke, hvilket han var i 29 år. En av tippoldeforeldrene, Laurits Mathiassen Løgevig (1631-1705) var lensmann i Sogndal og gift med Barbro Jacobsdtr. Aaros (død 1700), datter av gjestgiver Jacob Bjørnsen Aaros (1604-76).

Bernt Thomas Jacobsen Smith (9-29), født i Sogndal i Dalane 1770, død 1826. Han tok borgerskap som skipper i Bergen i 1799 og hadde først tenkt å bygge seg hus der, men da moren døde (1800), slo han seg til for godt i Sogndal. Ved skifte etter hans første hustru var formuen i alt 1596 riksbankdaler. Han arvet sin fars vakre hus på Sogndalsstranden ¹⁾, som han bygget på en etasje og satte inn ny gatedør i med årstallet 1806 utskåret over.²⁾ Ved hans død var det gått helt ut for ham, som for mange andre på den tid, men gjeld hadde han ikke.

Han var først gift med Karen Elisabeth Henriksdtr. Glose (6 barn, som har stor etterslekt).

I 1813 gift med enken

Gjertrud Torjusdtr. Løvaas (9 -30), født i Sogndal 1778, død 1829. Hun var først gift med Sivert Hansen Maalsand i Åna-Sira.

1) Sogndalsstranden utgjorde, sammen med en del av Regefjord, Sogndal ladested.

2) Huset, som er det eldste hus i Sogndal, eies nå av Amund Jacobsen, en av hans etterkommere.

VI. Æ T T L E D D

Gabriel Jonassøn Lund (26-31), født i Farsund eller på Lista 1719, død i Farsund 1765. Ved farens død i 1743 overtok han, sammen med sin bror Eilert, farens forretninger under firma-navnet "Gabriel & Eilert Lund". Status har tydeligvis allerede fra starten vært god, for i 1745 ser man dem gjøre begynnelsen med å skaffe seg jordegods, som etter hånden kom til å ta et betydelig omfang. Da kjøpte de nemlig sin første part i den gamle kongsgård Huseby på Lista. (Gården ble privat eiendom i 1669. Blant eierne merkes stattholder Ulrik Frederik Gyldenløve.) Nye parter ble kjøpt senere, således at Lundene i 1775 var eiere av hele den store gården. Firmaet Lunds hovedvirksomhet var fiskefangst - det eide 8 fartøyer som drev havfiske i stor stil - og foredling av fiskevarene samt deres avsetning. Hertil kom fortsettelse av havariforretningene fra farens tid, og disse tok snart slikt et oppsving at verftet i Eigvaag - som visstnok var anlagt av faren - ble etterfulgt av et nytt verft inne i Farsund, dette dog nærmest med sikte på nybygging. Begge firmaets sjefer var fra 1763 kongelig beskikkede meglere og kommissærer for "de i Farsund Udhavn indkommende fremmede Skibe, dem de med Victualier og andre Fornødenheder at udsælge skal opvarte." Videre fikk firmaet innvilget privilegium for drift av en skipskran. For å kunne ta seg av innkomne havarister fikk Gabriel Lund bevilling til å drive kro og gjestgiveri i Eigvaag og Loshavn. Ved hans død hadde firmaet samlet en stor formue. Derpå tyder også en tradisjon om at enken hadde med seg et ikke lite skrin med gullpenger da hun flyttet fra Farsund.

Gift med

Anne Jochumsdtr. Brinch, død 1798. Hun var antakelig datter av justisråd i Flekkefjord Jochum Brinch. Etter mannens død tok hun fast opphold på Huseby, med de ennå ikke voksne barna. Hun overtok mannens bevilling til å drive kro og gjestgiveri.

Christoph(er) Heinrich Holfeldt (27-31) født i Fedda, Kvinnedal 1736, død i Arendal 1801. Han kom i den militære tjeneste

ca. 1747 og var i 1751 (15 år gammel) sersjant ved 2. Vesterlenske nasjonale infanteriregiment, sekondløytnant 1757, premierløytnant ved 1. Stavangerske linjekompani 1760. Etter tjenstgjøring ved forskjellige avdelinger ble han i 1773 kapteinløytnant ved 2. Listerske livkompani, kapteins grad 1778, "virkelig kaptein" og sjef for 4. Listerske kompani 1779. Fra 1788 sjef for 2. Telemarkske kompani av 1. Vesterlenske nasjonale infanteriregiment, fra 1789 igjen sjef for 4. Listerske kompani av Vesterlenske regiment og majors grad samme år. Han var bataljonskommandør fra 1796 og sjef for 2. Nedenesske kompani, reservert oberstløytnants ansiennitet 1801.

Som eldste sønn overtok han i 1787, fra sin far, Lunde herregård i Vanse prestegjeld (Lista). Dens skyld oppgis i 1801 til 12 huder. Som adelig setegård - "uden underliggende bøndergods" - var den fritatt for skatt og tiende. Etterat Holfeldt var flyttet til Arendal, falt gårdens gamle adelige setegårdsrettigheter bort, og han ble pålagt å betale skatt og tiende fra 1794. I 1801 overdro han gården til sin sønn, senere oberst Johan Nathanael Holfeldt (1781-1843). (Denne solgte gården igjen i 1804 til sin svoger Jacob Gabrielsen Lund i Farsund (1753-1817) for 6500 rd.)

Gift 1769 med

Ambrosia Paludan (27-32), født i Kristiania 1750, død i København 1788. Etter hennes død giftet Holfeldt seg igjen i 1793 i Arendal med enken Margrethe Hansen, f. Ellefsen, født 1747, død i Arendal 1812.

Jacob Throndsen (Log) Smith (27-33), født på Log i Åna-Sira 1736, død ved forlis 1775. Han tok navnet Smith etter sin mor. (Om opprinnelsen til dette navn, se side 33). Han var skipper. I 1763 bygget han et stort og vakkert hus på Sogndalsstranden - "en perle av et skipperhus fra seilskutetiden." Han etterlot seg ved sin død et velstandsbo, etter den tids forhold. Den samlede formue var ca. 1455 rd.

Gift 1763 med sin kusine

Karen Mathiasdtr. Smith (27-33), født 1740, død 1800.

Torjus Jacobsen Løvaas (27-x), født 1751, død ca. 1785. Han var fra Rægeland i Sokndal.

Gift med

Gjertrud Carlsdtr. Løvaas (27-34), født 1754, død i Løgevig 1850. Hun giftet seg for 2. gang i 1802, med Svend Sivertsen Marstad fra Hidra.

VII. Æ T T L E D D

Jonas Eilertsøn Lund (28-35), født på Lista 1693, død i Farsund (?) 1743. Etternavnet Lund antas også å ha vært farens danske slektsnavn. Men det var først sønnen Jonas som tok det i bruk i Norge. Han ble grunnleggeren av handelshuset Lund i Farsund. Ved farens død var han bare 6-7 år gammel. I 1716 (?) kom han som "skriverkarl" på amtskontoret, men vendte to år etter tilbake til Lista og slo seg da ned i Farsund, eller kanskje på Borhaug på Lista, for å gå i gang med handel, bl. a. på Holland med røket laks og skinnvarer i første rekke. Han drev også kornhandel. Noen driftskapital har han nok også hatt. I 1719 kunne han således yte et lån på 170 rd. til skriveren i Farsund. I 1736 fikk han borgerskap til Kristiansand og ble tillatt "her i byen (dvs. Kristiansand) at negociere, med sine Fartøier her at overvintre, inden et Aar at bygge et Ziirligt Borgerhuus i Byen samt der at holde Dug og Disk." Men dette krav ble nok ikke tatt så høytidelig, for han flyttet aldri til Kristiansand. Han tok nå visstnok opp den innbringende forretning med reparasjon av og forsyninger til fartøyer som hadde lidt havari under uvær i Nordsjøen og søkte havn i skjærgården utenfor Farsund. Det ble iallfall anlagt kjølhalingsverft og pakkhus ute i Eigvaag, enten nå dette skriver seg allerede fra Jonas Eilertsøn eller hans sønn. I 1740 skal det også være gjort forsøk med fiske etter torsk langt til havs, oppunder Grønmland og Island. Også hummerekspert, både til Holland og England, tok Jonas Eilertsøn opp, og han eide flere fartøyer.

Gift 1718 med

Signe Gabrielsdtr. Rolach, død 1733. Hun var fra uthavnen Korshavn, datter av gjestgiver Gabriel Rolach og Margrethe Larsdatter.

Johan Nathanael Holfeldt (28-35), født i Mark Brandenburg, Prøyssen 1703 (døpt i Spandau 27. september 1703¹⁾, død på

1) Faddere var en prost, en prest, en rektor, en enke etter en apoteker, en datter av borgermesteren i Spandau m.fl.

Lista 1787. Allerede i 1720 kom han til Danmark og i dansk militærtjeneste, ble 1737 fenrik ved 2. Vesterlenske nasjonale infanteriregiment i Norge, premierløytnant 1739, kaptein og landvernskompanisjef 1752, sjef for Etneske linjekompani 1755, majors grad 1761. Fra 1766 sjef for 3. og 4. Listerske kompani (fra 1767 Listerske kompani). I 1769 sekondmajor og sjef for 4. Listerske kompani, premiermajor 1773, oberstløytnants grad 1777, "virkelig oberstløytnant" og sjef for 3. Ryfylkiske kompani 1779. Han fikk avskjed i 1786 med obersts grad og 500 rd. årlig i pensjon.

Gift med

Elisabeth Dorothea Ramm (28-36), født ca. 1715 (?) ¹⁾. Det har vært fremholdt at hun var datter av Johan Henrich Ramm (1688-1741) - sønn av Heinrich Ramm - og Anna von Hadeln (1686-1742). Genealogen Sigurd Engelstad anser dog dette for lite sannsynlig, etter de opplysninger som foreligger, og er tilbøyelig til å regne Elisabeth Dorothea som datter av Heinrich Ramm (1650-1719). Etter hennes død giftet Johan Nathanael Holfeldt seg i 1752 med Karen Sophie Harboe, født 1710, død 1772, datter av major Christian Harboe og Dorothea Wibe. (Ingen barn). Hun arvet i 1763, etter sin morfar generalmajor Wibe, Lunde adelige setegård på Lista, som således kom i familien Holfeldts eie. (Gården hørte opprinnelig under det store Hananger-gods, som i sin tid tilhørte den mektige adelsfamilie Smør. Senere tilhørte gården etter hånden ætlinger av slektene Benkestok, Theiste, Friis og Wibe. En beskrivelse i 1667 viser at gården var staselig bebygget.)

Rasmus Paludan (29-37), født i Kristiania 1702, død i Kristiansand 1759. Han ble immatrikulert ved universitetet i København 1720 og tok teologisk attestas 1721. I 1730 ble han tolvpredikant ved kirken i Kristiania, 1740 sogneprest i Stege og prost på Møn i Danmark, 1743 stiftsprost i Kristiania, fikk konsistorialrådtittelen 1749 (under Fredrik V's Norgestur) og ble biskop i Kristiansands stift 1751. Han hørte til de stats-

1) Noe endelig bevis for at hun var født dette år, finnes ikke.

kirkelig innstilte pietistene, var en god og ærlig mann, mild og fredsel i all sin ferd. Samvittighetsfull og plikttro, lå han i hele sin bispetid ute på visitasreiser - lenge etterat helsen hans var knekket - og nøyde seg ikke med å tale med prestene, men samlet de beste menn i bygdene til rådføring om skole- og fattigstellet.

Han var gift 3 ganger:

1. med Margrethe Pedersdtr. Garmann, død i Stege 1742, datter av major Peder Garmann.
2. med enken Johanne Fischer (29-37), født i Nykøping, Falster 1716 ¹⁾, død i Kristiansand 1754. Hun var først gift med stiftsprost i Kristiania Niels Barfod.
3. med Anne Margrethe Pohlmann, død 1763, enke etter major Hans Prip. Det var i alt 15 barn i Paludans to første ekteskaper, ingen i det siste.

Thronð Olsen Log (29-37 ,født ca. 1693, død 1772.

Gift med

Anna Willumsdtr. Smith, født ca. 1696, død 1764. Hun var søster av Mathias Willumsen Smith (se nedenfor).

Mathias Willumsen Smith (30-x), født 1708 ²⁾, død 1774. Han var skipper, bosatt i Sogndal. Hans farfars far var Thomas Willumsen Rægedal (X. ættledd), født ca. 1601, død 1674. Denne bodde på Store Rægedal og var visstnok gift to ganger. I 1664-65 eide han 1/4 løp smør i denne gården og 1/2 løp i Aavendal i Sogndal. Når hans etterkommere kalte seg Smith, gir I. Mehus i "Bowitz-Ætten" følgende forklaring: "Forbindelsen med dette slektsnavn er ikke helt sikker, men meget taler for at Thomas Rægedal er den samme som Thamis Schmidt, som tok borgerskap i Stavanger i 1622 som kipper eller bøkker, et fag som nettopp passet i Sogndal."

1) I anetavlen står 1712.

2) I anetavlen står 1707.

Mathias Willumsen Smith ble gift i Sogndal 1736 med Elisabeth Theophilusdtr. Bowitz (30-38), død 1744.

Carl Jensen Løvaas (30-38), født 1718, død 1797.

Amund Jacobsen skriver i 1954 om "en gammel Sokndals-skipperes testamente og litt om hans efterslekt" bl.a.: For omkring 150 år siden bodde der ca. 2000 mennesker i Sokndal. De fleste var nok bønder, men en hel del hadde også sitt levebrød på sjøen, som fiskere og sjøfolk. Det var ikke få seilskuter som hørte hjemme her på den tid, galeaser, jakter og slupper. Skipperne måtte være borgere av en by, selv om de bodde i Sokndal. De fleste var borgere av Stavanger, men mange hørte også til Kristiansand og Bergen. En hel del av dem bodde på Sogndalsstranden, noen i Rekefjord, og flere ellers rundt om på sine gårder i bygden, på Årstad, Haneberg, Løvås o.s.v.". - En av disse skipperne var Carl Jensen Løvaas. Han bodde på gården Løvaas, som han leiet. Gården var enkesete for prestefruene i Sokndal. Sine siste år bodde han i Aaros (nær ladestedet), hvor han eide hus. Han var, etter forholdene, ganske velstående. Formuen var i 1768 ca. 1660 rd. før skiftet etter hans hustru.

Gift med

Gjertrud Svendsdatter, født på Hidra (?) 1718, død 1768.

VIII. Æ T T L E D D

Eilert Joensen Borrehof (31-x), født ca. 1645, død på Lista 1700. Han var Farsund-Lundenes stamfar i Norge, hvortil han var kommet fra Danmark. Det vites ikke med sikkerhet når han kom hit, men det må være før 1680, selv om han ifølge tradisjonen og en i 1803 nedskrevet beretning kom til Lista etter stranding av et dansk skip i 1688. Han ble først gift med en datter på gården Borhaug på Lista. I en skatteliste for 1682 står han - med navnet Eilert Joensen Borrehouf - som eier av en part av denne gård, senere som grunneier (med skyld 1 hud, 4 ½ bm. smør (?)). Han drev handelsvirksomhet og var derfor borger av Kristiansand. Hans første hustru, Gudbiør Christensdtr. Borhaug var død i 1682. I dette ekteskap var der 2 barn (en sønn som døde ugift, og en datter).

Han ble derpå gift med Berthe Jokumsdtr. Hervold og hadde med henne 5 døtre og sønnen Jonas. Hun døde 1723.

Johan Christoph Holfeldt (31-x). Han fikk borgerskap i Spandau (utenfor Berlin) 23. januar 1703 under betegnelsen "Johann Christoff Holfeld, Goldschmidt". Olai Ovenstad sier om hans sønn at han var "en Chymick Laborantis Søn". Dette tyder på at Johan Christoph Holfeldt også var laborant eller apoteker. Hans foreldre ¹⁾ er i borgerboken angitt å være "Mattheus Holfelds, Weingärtners zu Hall in Sachsen und Marien Schaffin" (Schoffin ?) ²⁾. I Halle (Saale ved Leipzig) ble en Matthes Holfeldt borger i 1695, og hans yrke er oppført i borgerboken som "Bierschenke" (hvilket skal svare til "Weingärtner" ³⁾). Det later til at denne Matthes (eller Mattheus) har vært innflytter til Halle, muligens har han, som religionsflyktning fra det daværende Pfalz, søkt tilflukt i Halle, som dengang hørte til Brandenburg. I så fall er det mulig at han stammer

1) Politifullmektig Harald F. Holfeldt Roscher har i 1961 skrevet en utredning om slekten Holfeldts opprinnelse.

2) Endelsen "in" betegner hunnkjønnsformen.

3) som altså ikke betyr "vingartner".

fra den lille byen Hollfeld i Pfalz (nær byen Wunsiedel)¹⁾.
Noe sikkert vet man ikke om dette.

Johan Christoph Holfeldt var gift med
Elisabeth Sophie Weber.

Heinrich Ramm (32-x), født i Kurland ca. 1650, død 1718/19. Ramm skal være en meget gammel, tysk og adelig slekt, som først bodde i Bayern. I 1463 fikk Mathias von Ramm av domkapitlet i Riga til eie for seg selv og sine mannlige etterkommere godset Kipsel, det senere Rammenhof, i Lifland. En etterkommer av ham, borgermester og borggreve Thomas von Ramm, født 1570, død 1631, gift med Anna Ecke, fikk av den svenske konge Gustav II Adolph til eie godset Kloster-Padis nær Reval i Estland. En annen descendent av Mathias von Ramm, Peter von Ramm, kjøpte i 1614 godset Randaten i Kurland, som dengang var et hertugdømme under Polen. Han ble stamfar for slektens kurlandske gren, og hans sønnesønn Heinrich er høyst sannsynlig den norske familie Ramms stamfar.

Heinrich Ramm ble antatt som løytnant i den norske hær i 1676²⁾, avtaket 1679 ved Gyldenløvfeidens slutt, men ble ansatt igjen i 1681, da han ble premierløytnant ved Vesterlenske marinebataljon. Kaptein og kompanisjef ved de gevorbne dragoner nordenfjells fra 1688, forflyttet til de nasjonale dragoner nordenfjells som sjef for Sparbuske kompani 1703 og major ved landdragonene nordenfjells 1711 som sjef for Inderøyske landdragonkompani.

Ramm var i 1701 bosatt på gården Olstad i Børsea (skyld 3 spann smør), som han visstnok kjøpte i 1698 eller 1699. Han solgte den i 1708. Som sjef for Sparbuske kompani fikk han gården Veie i Sparbu (krongods) til bolig. Etter utnevnelsen til major slo han seg ned på gården Kvistad i Inderøy, som også var krongods. Han brukte gården til 1718. Fra Inderøy flyttet han til Trondheim, hvor han døde.

1) Der er imidlertid en rekke Holfeldt-slekter i Tyskland som stammer fra Königstein an der Elbe og omegn (sydøst for Dresden).

2) premierløytnant ved Trondhjemske nasjonale infanteriregiment 1678,

Gift med

1. Susanne Thrane, død 1683 (ingen barn). Hun var datter av handelsmann i Stavanger Christen Christensen Thrane (se slekten Thrane, side 48) og hustru Abigael Hansdtr.
2. Anna Magdalena Røpstorff (32-39), født ca. 1660, død 1718.

Frederik Rasmussen Paludan (32-x). Han skal ha vært skreddermester i Kristiania. Hans far var prest på Nesodden fra 1688 til 1697, Rasmus Nielsen Paludan, født ca. 1640. Dennes foreldre er ikke kjent. Derimot antas det at han var en sønnesønn av Rasmus Paludan, født ca. 1600, gullsmed i Viborg, og dennes far het Hans Paludan og var sønn av Rasmus Paludan, gift med Johanne Trægaard. Den sistnevnte Rasmus Paludan var sønn av dr.med. Johannes (eller Hans) Paludan, født i Gent i Holland 1497, ble professor i Lübeck og døde der etter 1561. Profesorens hustru var Barabara van der Rone, som etter mannes død bosatte seg i Danmark.

Frederik Rasmussen Paludan var gift med Anna Jacobsdtr. Schjøtt.

Johan Thommesen Fischer (33-x), død 1718. Han var landsdommer over Lolland og Falster og rektor i Nykøping, Falster.

Gift med

Martha Marie Brinck (Brinch) (33-39), født 1696, død 1758.

Ole Throndsen Log (33-x), død 1699. Han var fra Log i Åna-Sira.

Gift med

Inger (Ingrid) Knudsdtr. Tjellesvig, født ca. 1665, død 1732. På et skifte 25. september 1688 etter Knud Tostensen Tjellesvig fra Lund Herred ¹⁾, født 1614, død 1688, står nevnt Ingrid Loug. Førstnevnte Inger Knudsdtr. er derfor formentlig samme person. Knut Tostensen Tjellesvig var gift med Siri Torgeirsdtr. Linnland fra Lund. Hun levde i 1688.

1) Lund ligger i Rogaland fylke, øst og nord for Sokndal og grenser til Bakke herred i Vest-Agder.

Knud Tostensens far var Tosten Asbjørnsen Tjellesvig, som kom til Tjellesvig ca. 1630 og var sønn av Asbjørn Karlsen Hove fra Lund, lensmann i Lund 1590-1606. Førstnevnte var således bror av Randi Asbjørnsdtr. Hove (side 42).

Asbjørn Karlsen Hove var sønn av Karl fra Hove og Aagot Tjellesvig. Karl bodde på Tjellesvig, hustruens odelsgård (gammel skyld 1 løp, 1 sp. smør). Det er sannsynlig at han var av Hove-slekten, for sønnen Asbjørn flyttet så selvfølgelig inn på odelsgården Hove (gammel skyld 3 huder eller 1 ½ løp smør). Karl ble ikke gammel, og enken på Tjellesvig giftet seg med en Børild.

Theophilus Hansen Bowitz (34-41), født 1678, død i Sogndal 1730. Han var skipper og flyttet til Sogndalsstranden i 1704. Han eide gård på Tothammer og var den som først innførte de såkalte Border-Leicestersauene fra Englands grensestrøk mot Skotland.

Gift med

Karen Bjørnsdtr. (34-41), født 1682, død 1761. Det var hun som overtok farens hus på Sogndalsstranden. (Revet i 1939).

Jens Carlsen Løvaas (34-42), født 1688, død 1738.

Gift med

Gunhild Hansdatter, født 1682, død 1770.

IX. Æ T T L E D D

Hans Røpstorff (Roepstorff) (37-x). Han skal være av tysk adels-slekt, uten at hans avstamning dog er klar. Han skrev selv sitt navn Røpstorff. I 1661 ble han kaptein ved Dale regiment og 1662 sjef for Lister og Mandalske kompani av Vesterlenske nasjonale infanteriregiment, fra 1666 Lister og Stavangerske kompani, fra 1675 Lister og Jæderske kompani. Han ble avtaket etter Gyldenløvfeidens slutt, men igjen ansatt ved det samme regiment i 1682, som sjef for et av dets reservekompanier. Da reserven ble oppløst ved årets slutt i 1685, trådte han helt ut av tjenesten.

I 1680 ble han tiltransportert 116 ½ rd. pantepenger på 1 hud i Haugland i Feda. I årene 1690-95 nevnes han som eier av 1 hud i Birkeland i Feda. Han holdt altså til i Feda i lengre tid.

Gift med

Øllegaard Christina Schrøder. Skifte i 1694. Det foreligger visstnok ingen opplysninger om hvor hun skrev seg fra. Det er antydning at han var en søster av Elisabeth Schrøder, gift med krigskommisær i Slesvig og Holstein Christopher Roepstorff (1615-65).

Iver Brink (Brinch)¹⁾ (37-43), født på gården Valdershaug ved Ålesund 1665, død i København 1728. Da foreldrene flyttet til Uddevalla, ble han satt i den latinske skole der, og da de bodde i Holmestrand, kom Iver på skole i Kristiania, og i 1680 på Stockholms latinske skole, hvorfra han i 1681 ble dimittert til universitetet i Upsala. I 1682 ble han innskrevet ved universitetet i København, hvor han studerte teologi og filosofi, men drog 1683 tilbake til Norge, hvor han var huslærer i 3 år. I 1686 tok han teologisk attestas i København og ble "alumnus" på Valkendorfs Kollegium samt dekan på kommunitetet. Dessuten virket han som huslærer i fornemme familier, bl.a. for Ulrik Christian Gyldenløve, hvis yndest han senere skal ha nytt i særlig grad.

1) Han skrev alltid selv sitt navn Brink. Pussig nok, kan en i samme dokument (nemlig hans testamente av 25. juli 1711) se hans egen underskrift I. Brink, mens han omtales magr. Iver Brinck. - Hans etterkommere brukte formene Brinch og Brinck.

I 1689 ble han feltprest for de dansk-norske hjelpe-tropper ¹⁾ - en styrke på 7000 mann - som ble sendt til England og Irland for å hjelpe Vilhelm III mot Jacob II, og herunder - det siste året - var underlagt den daværende lord John Churchills (den senere hertug av Marlborough's) overkommando. Brink fulgte disse hjelpetropper under alle krigsbegivenhetene i Irland inntil 1691, og bidro i høy grad til å holde god mannstukt blant troppene. ²⁾ I 1691 ble han prest for den dansk-norske menighet i London, som var stiftet kort tid forut. Her ble han boende i 11 år og innla seg stor fortjeneste ved å skaffe menigheten en kirkebygning (innviet i 1696). Han tok magistergraden i 1692. I 1702 ble han - uten søknad - kalt til prost og sogneprest ved Holmen kirke i København. 1708-09 fulgte han, som reiseprest og confessorarius, Frederik IV på hans reise til Italia. Fra denne reisen kom Iver Brink hjem noen få dager før hans hustru døde. Mens han var i utlandet, døde biskopen i Aalborg, og Brink fikk tilbud om den ledige bispestol, men avslo, da han foretrakk å bli i København, hvor han i 1711 ble sogneprest ved St. Nikolai kirke. Denne stilling hadde han til sin død.

Iver Brink betegnes som en av den tids mest tiltalende presteskikkelser i den danske kirke. Han opptrådte som talsmann for praktisk kristendom og la megen vekt på alvorlig vekkelse av den enkelte. Som skribent var han særlig kjent for sine salmer. Av disse står ennå tre i vår salmebok (Landsteds reviderte), nemlig salmene nr. 377, 610 og 714. Han hadde stor interesse for det danske språk, skrev selv en vakker og ren prosa, og var medarbeider i Rostgaard's danske ordbok. (Jfr.

- 1) I slutten av 1600-tallet og begynnelsen av 1700-tallet ledte de dansk-norske konger ut forholdsvis betydelige troppedelinger til Storbritannia, Nederlandene og den tyske keiser. Troppene bar de vervede danske avdelingers navn, men et ganske stort antall norske soldater inngikk i avdelingene.
- 2) Fra kantonnement ved Carrick fergus (ved innløpet til Belfast) våren 1690 deltok han således i det sciennike slag ved Boyne-elven, i stormen på Limerick og på Cork, i angrepet på Athlone året etter og endelig i hovedslaget ved Agunin, hvor etter det irske opprør ble fullstendig knakket.

Francis Bull og Fredrik Paasche: Norsk litteraturhistorie, Bind II, side 182, 185 og 220.)

Iver Brink ble i 1692 gift i London med Ambrosia Michelsen (37-43), født i Kristiania 1670, død i København 1709. Med henne hadde han 3 sønner og 9 døtre. Alle sønnene døde under pesten i 1711. Han ble 2. gang gift med Sophia Seidelin, født i København 1693, død i Odense 1741. Hun var datter av konferanseråd Hans Seidelin og Drude Margrethe Clausdatter. Med henne hadde Iver Brink 6 barn. Etter mannens død ble hun gift med biskop Christian Ramus i Odense.

Hans Petersen Bowitz (38-x), død 1700. Det har ikke vært mulig, med sikkerhet, å finne hans opprinnelse. Etter en slektstradisjon kom han fra en Østersjøhavn, nærmere bestemt i Pommern. Han bodde først i Sogndal, senere i Egersund og hadde borgerskap i Stavanger som skipper, etter 1686 i Kristiansand. I 1684 eide han en jakt på 2 lester. Han førte i sitt segl en springende hjort foran et tre.

Gift i Egersund med

Elisabeth Theophilusdtr. Skanke (Schanche) (38-43), født i Egersund 1656, død samme sted 1729. Hun giftet seg for annen gang i 1706, med Bernt Johansen Seehusen fra Bergen, født 1676, død 1716.

Bjørn Kjeldsen (38-x), død 1693.

I 1660-årene nevnes Sogndal i Dalane blant de betydeligste ladesteder, og det må derfor allerede dengang ha vært temmelig livlig på stedet, selv om befolkningen har vært fåtallig. Det er dog gåtefullt at Sogndalsstranden, som dengang var uten havn, kunne få den betydning den faktisk hadde. Det må skyldes at der har vært dyktige folk, med mot og tiltaksevne, som har sett mulighetene og forstått å utnytte dem. Blant dem som bodde der da, var det en som skillet seg ut, og som sikkert har bidratt mest til at stedet kom seg opp. Det var Bjørn Kjeldsen. Han var innflytter, fra gården Nedre Haugland i Kvinesdal og ble borger i 1662. I 1667 ble han utnevnt til å "lønne skafferen" i Sogndal, og i 1669 ble han kemner. Han drev betydelig handel og også skipsfart, eide 2 skuter. Dessuten hadde han ikke mindre enn 109 gårder, derav flere i Sogndal, men også mange i Dalane for øvrig og på Jæren. Endel av gårdene fikk han som medgift med

sin kone. Skiftet etter ham varte i flere dager. Foruten alle gårdene med besetning, etterlot han seg 2 hus på Stranden og 2 laksefiskerier, flere hundre riksdaler, 10 sølvkanner og 10 sølvbegre bl.a.

Gift med Frøchen ¹⁾Knudsdr. Koch (38-44), død 1701. Hun giftet seg for 2. gang, med tolleren i Flekkefjord, Jens Andersen Dons.

Carl Pedersen Skaaland (38-x), død før 1742. Han var fra gården Skaaland i Lund herred, hvor hans far, Peder Svendsen, hadde hele Bruk nr. 1, dvs. halve gården. Carl Pedersen var gift med Martha Rolfsdr. Røyland, død 1741. Etter sitt ekteskap flyttet han til sin hustrus odelsgård, Røyland i Lund, men levete bare kort tid der.

Av hans forfedre skal for øvrig nevnes farfaren, Svend Pedersen Skaaland, død 1639. Han er første gang nevnt i 1611. I 1617 eide hanigården Steinberg 54 bm., i Jendal 12 bm., i Liland 9 bm. og i Homannsdal 3 bm., tilsammen 78 bm. (Skaaland var tidlig sentrum i bygden. Skog, senere sagbruk hørte til gården, og det ga grunnlag for velstand. Gården var utlagt til offisersgård og tilhørte Kronen til 1732, da den ble solgt til private, og få år etter ble bøndene selveiere, idet gården ble delt i flere bruk. Dens skyld var i 1664 2 ½ løp (7 ½ bpd.), hvilket skulle svare til 2 ½ skpd. tunge).

Svend Pedersen ble på folkemunne kalt "Idle-Svend" og må ha vært en meget stridbar mann. I unge år drepte han en slektning, men for det fikk han bøte seg fri, idet retten formentlig regnet hans handling som selvforsvar. Men da han senere, under en begravelse, begikk et nytt drap, ble han henrettet i 1639. Imidlertid sier I. Mehus om ham: "At hans nærmeste aktet ham, synes den ting at Sven-navnet ble holdt på Skåland - like til det siste. Et navn som ble skjemt ut, forsvant straks i familien".

Svend Pedersen var gift med Randi Asbjørnsdr. Hove, datter av Asbjørn Karlsen Hove, som igjen var sønn av Karl fra Hove og Aagot Tjellesvig. (Jfr. side 38).

1) Det var hennes navn.

X. Æ T T L E D D

Diderich Johansen Brinch (Brink) (39-45), født i Aalborg 1631, død på Strømsø, Drammen 1686. Han ble student fra Aalborg 1654, studerte en tid teologi, men ble 1662 innskrevet som medisinsk student ved Leydens universitet. En tid var han ansatt hos grev Magnus de la Gardie som bibliotekar, oppkjøper av gammelnorske manuskripter m.m. I 1665, da sønnen Iver ble født, var han inspektør - antakelig for fiskehandelen - i Nordland og Finmark. I 1669 flyttet familien til Uddevalla i Sverige, hvor Diderich Brinch ble bokhandler. I 1675 - da krigen mellom Danmark-Norge og Sverige brøt ut - flyttet familien til Holmestrand og i 1680 tilbake til Sverige, da til Linkøping, men forlot Sverige igjen to år etter og drog til København. I 1684 flyttet Diderich Brinch og hustru tilbake til Norge. Han var i det hele "adskillige Lykkens forandringer undergiven" - en "naturens beundrer", som han selv kaller seg, med godt hode og våkne øyner, men urolig sinn. Han var også forfatter og skrev således en liten latinsk beskrivelse av Lofoten, "Prodromus e Norvegia sive Descriptio Loufodiæ, et opusculum historico-chorologicum", som utkom i Amsterdam 1676 (og 1683). (Jfr. Francic Bull og Fredrik Paasche: Norsk litteraturhistorie, Bind II, side 150.)

Gift med

Helene (Lene) Hansdatter (39-45), død tidligst 1692.

Henrich Michelsen (41-x), død 1687. Han var borger i Kristiania, men bosatt i London.

Gift med

Cathrine Torchlus, død tidligst 1702.

Theophilus Jonsen Skanke (Schanche) (41-45), født i Innviken, Nordfjord 1617, død i Egersund 1663. "Deporterede" fra Bergens skole 1637. Han var først personellkapellan i Høyland,

fra 1649 sogneprest i Egersund. Han eide gårdene Suanes, Birkeland, Hellenen, Halleland, Vestergaard og Skare (samlet skyld 5 bpd. smør, 5 huder).

Gift med

Karen Søfrensdtr. Godtzen (41-47), født i Stavanger 1637, død i Egersund 1721.

Knud Clausen Koch (42-x), født 1633, død 1685. Han var sønn av Claus Olsen, omtalt 1619 og 1638. Knud Clausen var kjøpmann i Stavanger.

Gift med

Anna Knudsdatter, født 1637, død 1691.

XI. Æ T T L E D D

Johan Sørensen Brinch (Brinck)(43-x), død 1656. Han var kjøpmann i Aalborg.

Hans Pedersen (43-x), født ca. 1590, død på Bornholm 1653. Han var i 1613 "plidtzfoegidt", så ansatt hos byfogeden og derpå ridefoged og skriver på Laholm slott i Halland. I 1630 fulgte han etter sin svigerfar, Franz Hammer, som borgermester og tollar i Laholm. Han betegnes av Axel Ejwertz som "en utomordentligt dugande mann". Med kraft og myndighet opprettholdt han orden i byen. Han drev handel og utenriks skipsfart, eide et skip på 11 lester. Han forstod også godt å forvalte sitt pund og var uten tvil den mest formuende borger i byen før krigen 1644-45. Han drev et jernverk i Torup sogn, med kgl. brev på denne industri, eide gårdsbruk m.m. Etterat svenskene i 1644 hadde besatt Laholm, tok han opp en aktiv etterretningstjeneste og sendte opplysninger om den svenske hærens styrke og forsyningstjeneste til Kristian IV. Han ble til slutt knepet og måtte tilbringe 25 uker i fengsel på Laholm slott. Derved ble han fullstendig ruinert. Ved Brømsebrofreden i 1645 ble bl.a. Halland avstått til Sverige. Da Hans Pedersen, på grunn av sin spionasjevirksomhet under krigen, ikke våget å forbli i Laholm "under det svenske aag og herredømme" og heller ikke ville avlegge ed til den svenske dronning og den svenske krone, fikk han 18. desember 1645 av Kristian IV et landsdommerembete på Bornholm. Dette hadde han til sin død.

Gift med

Pernille Franzdtr. Hammer (43-x). Hennes morfar, Niels Søffrensen, betegnes av Axel Ejwertz som "en av stadens patricier".

Jon Mogensen Skanke (Schanche) (43-x), født ca. 1568, død 1619. Han skal ha tilhørt en vidt forgrenet adelig slekt, som i siste halvdel av det 16. årh. antok navnet Skanke (Schanck, Schunck) etter sitt våpenmerke, en avhugget "skank" (legg). Han kalles "Jemtus" og var visstnok fra Jemtland. I. Mehus angir i "Bowitz-Ætten" følgende avstamning:
Sønn av Mogens Yrjansen (Ørjansen), hvis foreldre var:

Yrjan Karlsen, væpner, Hov i Jemtland, omtalt 1500.

Karl Yrjansen, Hov i Jemtland, omtalt 1475, var død 1488.

Yrjan Karlsen, ridder, Hov i Jemtland, omtalt 1440, 1449 og 1470,

gift med Margrethe Jensdatter, omtalt 1477.

Karl Pedersen, ridder (?), Hov i Jemtland, omtalt 1394, 1405 1428,

gift med Radgerd Ketilsdatter, omtalt 1438.

I 1590 var Jon Mogensen Skanke i Helenstädt i Braunschweig, ble derpå immatrikulert i Rostock og tok der magistergraden 1593. Han ble 1594 ansatt som rektor ved latinskolen i Bergen. Her røk han uklar med sin svigerfar, biskop Anders Foss og saken kom i 1596 for konsistoriet (høyesterett) i København. Det endte med at Jon Mogensen ble satt i Blåtårnet, som han slapp ut fra etter forlik med svigerfaren, og kort tid etter (1597) ble han sogneprest til Innviken i Nordfjord, senere endog prost. I 1617 ble det reist anklage mot ham for ekteskapsbrudd m.m., og han ble av Bergens Domkapittel fradømt sitt embete 4. august 1617 og derpå av de sivile domstoler dømt til døden og henrettet i 1619.

Det er skrevet meget om Jon Mogensen Skanke ("Meister-Jo"), og han synes bedømt nokså forskjellig i ettertiden. Vi finner ham således omtalt i I. Mehus: Bowitz-Ætten (1953), i Jacob Aaland: Nordfjord (Innvik-Stryn) (1932) og i Norsk Biografisk Leksikon, Bind XIII.

Foruten sønnen Theophilus (se side 43.) skal nevnes sønnen Mogens, som ble sogneprest i Luster, død 1675. Denne var en stillfarende, lærd mann og betegnes som en av de dugeligste prester i Luster. Hans sønn Anders kom til gården Indre Eikum, og derfra har Skanke-ætten spredt seg over de indre bygder i Sogn.

Jon Mogensen Skanke ble gift i Bergen 1595 med enken Magdalena Andersdtr. Foss (43-48), død 1627 (?). Hun var først gift med magister Hans Jørgensen, sogneprest til Korskirken i Bergen. Hun levde 1627 i Nordfjord, ifølge sønnen Zacharias' selvbiografi i Seljords ministerialbok, men synes å være død i det år.

Søfren Pedersen Godtzen (44-x), født i Jylland 1599, død i Stavanger 1665. Han var 1622 fullmektig hos lensherre i Stavanger Henrik Bille og inntil 1632 foged over Jæren og Dalane. Han ble i 1634 rådmann og i 1638 borgermester i Stavanger, i 1643 også toller. Han hadde mange eiendommer i Stavanger, drev handel og eide skip og jord. I 1649 og 1660 hadde han således 1 større og 1 mindre skute og 3 jakter. Han ble byens første - og rikeste - mann helt til sin død. Med sin hustru hadde han 18 barn. Han ble begravet i domkirken i Stavanger.

Gift i Stavanger 1630 med

Elisabeth Christensdtr. Thrane (44-48) født ca. 1613, død i Stavanger 1684. Hun bodde som enke på Hanegaard i Høyland og fikk ved åpent brev av 5. juni 1665 frihet for skatt og borgerlig tjeneste. Hennes valgspråk var: "Gud, Ære og Dyd er al min Fryd".

XII. Æ T T L E D D

Anders Foss (46-x), født i Odense 1543, død i Bergen 1607. Han var visstnok brorsønn av prioren i Antvorskov kloster, Niels Andersen Foss, ifølge Norsk Biografisk Leksikon. Andre kilder sier at han var en slektning, muligens en sønn av magister Hans Foss, sogneprest i Odense (død 1559). Anders Foss var "en Mand med sjeldne Studeringer". Han hadde studert i Tyskland, Holland og Frankrike. Senest 1565 ble han rektor ved klosterscholen i Antvorskov, tok magistergraden i 1566 og ble etter 1570 sogneprest i Stege på Møn og i 1583 biskop i Bergen. Foss skjøttet sin bispegjering meget samvittighetsfullt, fikk vedtatt viktige synodalbeslutninger for sitt stift, deltok i arbeidet på et utkast til norsk kirkeordinans mv. Han var også en lærd historieforsker, og etterlot seg således fire håndskrevne bind "Annales", som dessverre gikk til grunne ved Københavns brann i 1728. Han var en myndig og stridbar mann. I Bergen synes forholdet mellom de verdslige og geistlige myndigheter, helt siden 1570-årene å ha vært spent og halvveis fiendtlig, og da Absalon Pedersøns enke i 1590 ble brent som heks, steg opphisselsen sterkt. Med støtte av kongens lensmann på Bergenhus, Peder Thott, ble Anders Foss' hustru beskyldt for heksekunster og samvær med trollmenn på Lyderhorn. Saken mot bispinnen varte i et par år, men synes til slutt å ha ført til hennes fullstendige frifinnelse.

Gift med

Marina Ruprechtsdtr. Geisspuscher (46-50), død 1623.

Christen Christensen Thrane d.y. (47-50), død i Stavanger 1644. Han studerte i Rostock i 1603 og ble borger av Stavanger i 1606. Han var handelsmann - utførte trelast, fisk, huder og talg - og eide skip og gård, og var en rekke år toller. I 1608 fikk han kgl. brev på å være fri for bybestillinger. Han betegnes som Stavangers mest fremtredende og rikeste mann, hvilket, som nevnt, også hans svigersønn, Søfren Pedersen Godtsen (side 47), senere ble.

Gift i Stavanger 1607 med
Anne Jønsdatter. Christian IV var til stede i bryllupet. Hun
var født i Kjøge i Danmark, død i Stavanger 1645. Hun var
halvsøster av Mette Ditlefsdtr. Fox fra Kjøge, hustru til
biskop i Stavanger, Laurids Claussen Skabo (Scavenius).

XIII. Æ T T L E D D

Ruprecht (Rubbert) Geisspuscher (Geisaust) (48-x), født ca. 1500, død ca. 1569. Han var den dansk-norske konge Frederik II's livlege.

Hans hustru het Anna (etternavn ikke kjent), død ca. 1570.

Christen Christensen Thrane (48-x), født i Viborg, Jylland 1533, død i Stavanger 1600. Han var i 1573 Jørgen Daaes foged på Utstein Kloster og ble senere kgl. foged over Ryfylke, Jæren og Dalane og var rådmann i Stavanger 1588. Hans epitafium fantes i Stavanger Domkirke inntil dennes restaurering i 1860-årene.

Gift med

Karine Paulsdatter, omtalt 1593.

(Christen Christensen Thranes hustru var således ikke Magdalena Nilsdatter, datter av lagmann i Stavanger Nils Jensen av Losna-ætten, slik som det er nevnt i enkelte slektsbøker mv.)

Kilder.

Anebiografiene bygger hovedsakelig på følgende kilder:

Fars slekt.

Helge Refsum, A.B.M. Aasgaard, Sverre Refsum: *Etten Refsum fra Romerike* (1922)

Anne-Marie Innes: *Tillegg til Etten Refsum fra Romerike* (1937)

Jens Jensen: *Etterkommere av Peder Brynhildsen Barbøl i Enebakk* (1951).

Romerike *Ettehistorielags* årbok: Bind I, II og III

Nes på Romerike, Bind I (1958) og II (1961)

Ullensaker. En bygdebok. Bind III (1951)

Mors slekt.

Bærum. En bygds historie. Bind I (1920)

Olai Ovenstad: *Militærbiografier. Den norske Hærs offiserer* (1948 og 1949).

H.J. Barstad: *Bergenhusiske Regiment i Krigen mot Sverige 1813-1814.*

Johannes Seland: *En By og en Bank* (1942)

Gabriel Lund: *Farsund-Lundene* (1950) *

Personalhistorisk Tidsskrift. 4. Række, 1. Bind (1898)

" " 7. Række, 5. Bind (1921)

Fredrikke Waaler: *Slekten Rynning* (1918)

D. Krohn Holm: *Slekten Ramm, stamtre* (1940)

Arthur Skjelderup: *Slægtshistoriske Meddelelser. Familiene Skjelderup og Clausen m.fl.* (1915)

Mogens Seidelin: *Den Seidelinske Slægtsbog* (1943) *

Axel Ejewertz: *Laholms Historie, Bind I* (1961) *

Amund Jacobsen: *Oversikt over skipper Bjørn Sands forfedre.*

En Sogndals-skipper's efterslekt. Bernt Thomas Smiths etterkommere.

En gammel Sogndalsskipper's (Carl Jensen Løvaas' testamente og litt om hans efterslekt. (Årbok for Jæren og Dalane 1954)

- Olaus Haneberg og Amund Jacobsen: Festskrift til Sogndal Lade-
steds Sparebanks 100-års
jubileum (1963)
- I. Mehus: Bowitz-Ætten. Mennesker og miljø (1953)
- Johannes Elgvin: En by i kamp. Stavanger bys historie 1536-
1814 (1956)
- Sverre M. Halbo: Våre Forfedre (1963)
- Mogens Bugge: Våre Forfedre (1939)
- I. Mehus: Lunds historie I. Gårdens og slektens liv (1961)
- Norsk Biografisk Leksikon

En liten orientering om gårders skyld.

Helt til over midten av 1600-tallet var den overveiende del av jordeiendommene i landet bortfestet til leilendinger¹⁾ som betalte en årlig avgift til jordeieren, den såkalte landskyld.

Ved 1400-tallet og før finner vi den aller største del av landskylden å være oppført etter mynten, med markebol, øyresbol og ørtugsbol. 4 markebol var omtrent det som ble regnet for en stor "fullgård", mens en vanlig fullgård måtte være på minst 2 markebol (16 øyresbol). Denne myntskyld ble i slutten av middelalderen ombyttet med landskyld i varer, som korn, smør, høns, huder m.m. Etter reformasjonen var det, som regel, bare nylig skyldsatte småbruk som fikk pengeskyld.

Fra opprinnelig å ha vært en forpaktningsavgift gikk landskylden med tiden over til å bli en verdimåler²⁾ for eiendommene og derved også skattegrunnlag, dvs. landskylden ble skatteskyld. Ved skyldsettingen ble det, ved siden av

- 1) Ved slutten av sagatiden regner man at det så godt som ikke var annet enn leilendinger i de beste jordbruksdistrikter. I år 1577 var der på hele Romerike vel 1000 virkelige gårder og 250 ødegårder, og Kirken og Nonneseter kloster eide minst 80 % av disse. I Sørnum var eiendommene sist på 1300-tallet fordelt slik: Kirken 45 %, verdslige godseiere 29 % (inklusive krongodset), bønder 26 %. I senere tid var fordelingen således: I 1647 eide Kirken 35 % av jorden, Kronen ca. 40 %, godseiere ca. 14 %, bønder 5 % og ca. 6 % var annet bondegods. I 1723 var fordelingen: Kirken 40 %, Kronen 4 %, godseiere 20 %, bønder 29 % og 7 % var annet bondegods. Men allerede omkring 1820 var over 2/3 av matrikkelskylden i Sørnum bondeselveie. I Ullensaker eide omkring 1600 Kirken 45 % av jorden, Kronen 23 %, godseiere 26 % og bønder 6 %. Omkring 1750 var dette forhold endret slik at Kirken eide 31 %, Kronen 6 %, godseiere 3 % og bønder 60 %.
- 2) Når det gjelder gårdens virkelige verdi i forhold til skylden, anfører S. Hasund i "Det norske folks liv og historie", Bind III at i 1340-årene var den vanlige eiendomspris på Vestlandet 15 ganger så stor som landskylden.

arealet, også tatt hensyn til jordens og skogens beskaffenhet, beliggenhet mv.

En annen verdimåler for gårdenes skatteevne hadde man tidligere hatt i inndelingen i fullgårder, tredungsgårder, halvgårder og fjerdingsgårder (vanligvis kalt ødegårder). En fullgård på Østlandet skulle fra først av ha en skyld av minst 2 skippund tunge, men etter 1664 ble det 1 ½ skippund tunge eller 2 skippund salt. Først i 1665 ble det påbudt en alminnelig matrikulering over hele landet, og den ble ferdig i 1669. Inndelingen i fullgårder osv. ble avskaffet.

Skylden ble altså på Østlandet regnet i skippund tunge, dvs. i vekt av korn, mel og malt eller som saltskyld. Disse varer ble omgjort til rede penger. Ved kgl. skattebrev i 1671 ble det bestemt at 1 skippund tunge skulle betales med 5 riksdaler, 1 skippund salt med 3 riksdaler og 3 skilling osv. Vesten- og Nordenfjells ble skylden vanligvis fastsatt i spann korn, løp smør, vog fisk eller i huder.¹⁾

I 1800-årene ble matrikkelen revidert, og vi fikk i 1836 skylddaleren (å 5 ort å 24 skilling) som skyldenhet og i 1863 skyldmarken (å 100 øre), som gjelder fremdeles og danner grunnlaget for eiendomsbeskatningen i landdistriktene.

Mynt, mål og vekt.²⁾

1 mark³⁾ = 8 øyrer å 3 ørtuger å 10 peninger å 4 album
 1 riksdaler (rd.) = 4 ort å 24 skilling
 1 Speciedaler (Spd.) = 5 ort å 24 skilling

- 1) Som en sammenligning mellom de forskjellige skyldenheter kan anføres: 1 skippund tunge svarte til 3 bismerpund smør (1 løp), ca. 60 høns eller 4 riksdaler (før 1671).
 1 skippund mel ble satt lik en ku, lik 5 huder.
 1 hud lik 36 bismernerker smør.
- 2) I biografiene er, som regel, brukt de forkortelser som står i parentes.
- 3) 1 "forngild mark" svarte 1300-1360 til 1/3 mark (ca. 71 gram) sølv. Senere sank verdien. - 1 hefselde smør (ca. 35 kg.) hadde en normalpris av 6 forngilde øyrer, likeså en ku.

1 såld = 6 skjepper
 1 hefselde = 1/2 såld
 1 korntønne = 4 fjerdinge = 8 skjepper = 144 potter = 576
 peler = ca. 139 l
 1 skjeppe = 18 potter = 17,4 l
 1 potte = 4 peler = 0,97 l

1 skippond (skpd.) = 20 lispund (lispd.) = ca. 160 kg
 1 lispund (lispd.) = 4 remol = 8 kg
 1 bismerpund (bpd.) = 12 skålpund = 24 bismerner (bm.) =
 ca. 6 kg
 1 bismernark (bm.) = 249 g
 1 løp (laup) smør = 4 spann = 3 bismerpund = 72 bismerner =
 ca. 18 kg.
 1 spann smør = 18 bismerner = ca. 4 1/2 kg.

I biografiene er gårdenes skyld som regel nevnt bare første gang de omtales.

Personregister.

Algarheim, Bente,
 " , Kristoffer Olsen, - 18
 Andersen, Hagbarth - 2
 " , Hedvig - 2
 " , Wilhelmine - 2
 Arnestad, Marthe Gudmundsdtr. - 17
 Averstad, Lydia - 4
 Barbøl, Dafind - 24
 " , Halvor Daffinsen - 23, 24
 " , Joen Pedersen - 21
 " , Oluf Pedersen - 21
 " , Peder Brynkildsen - 23
 Barfod, Niels - 33
 Bentsen, Anders - 27
 Bjørnstad, Kari Gundersdtr. - 19
 " , Peder Amundsen - 11
 Blegstad, Hans Olufsen - 17
 " , Guri Hansdtr. - 15
 Borhaug, Gudbiør Christensdtr. - 35
 Borrehof, Eilert Joensen - 35
 Botner-slekten - 19
 Bowitz, Elisabeth Theophilusdtr. - 34
 " , Hans Petersen - 41
 " , Theophilus Hansen - 38
 Brinch (Brinck, Brink), Diderich Johansen - 43
 " , Iver - 39
 " , Johan Sørensen - 45
 " , Martha Marie - 37
 Brinch, Anna Jochumsdtr. - 28
 " , Jochum - 28
 Brotnov, Kari Torersdtr. - 11
 By, Amund Halvorsen - 19, 23
 " , Axel Pedersen - 12, 14
 " , Johanne Pedersdtr. - 17
 " , Johannes Pedersen - 14
 " , Ole Axelsen - 17
 " , Ole Jensen - 12
 " , Ole Pedersen - 14
 " , Peder Hansen - 17, 19
 " , Peder Olsen - 14, 17
 Bøhler, Abraham Hansen - 21
 " , Hans Pedersen - 23
 " , Jakob Halvorsen - 24
 " , Maren Abrahamsdtr. - 19
 Dafindsøn, Halvor - 24
 Dahlstrøm, Sigrid Elisabeth - 2
 " , Sigurd - 2
 Dons, Jens Andersen - 42
 Døhlen, Anne Marie - 4
 " , Herman Knutsen - 11
 " , Knut Hermansen - 6
 Ecke, Anna - 36
 Ellefsen, Margrethe - 29
 Elton, Kari Nilsdtr. - 20
 Engelsen, Elisabeth - 2

Finnstad, Marthe Larsdtr. - 17
 Fischer, Johanne - 33
 " , Johan Thommesen - 37
 Foss, Anders - 46, 48
 " , Magdalena Andersdtr. - 46
 " , Niels Andersen - 48
 Fox, Mette Ditlefsdtr. - 49
 Gade, Herman Gerhard - 1
 " , Inga Margaretha - 1
 Garmann, Margrethe Pedersdtr. - 33
 " , Peder - 33
 Geisspuscher, Marina Ruprechtsdtr. - 48
 " , Ruprecht - 50
 Glose, Karen Elisabeth Henriksdtr. - 27
 Godtzen, Karen Søfrensdtr. - 44
 " , Søfren Pedersen - 47, 48
 Gundsersen, Hans - 16
 Hadeln, Anna von - 32
 Hallingstad, Bjørn Knutsen - 15
 " , Hans Olsen - 20, 22
 " , Knut Bjørnsen - 12
 " , Lars Knutsen - 13
 " , Ole Knutsen - 13
 Hammer, Franz - 45
 " , Pernille Franzdtr. - 45
 Harboe, Christian - 32
 " , Karen Sophie - 32
 Helgevold, Ingrid - 1
 " , Peter O. - 1
 Hervold, Berthe Jokumsdtr. - 35
 Hobbel, Ingrid Olsdtr. - 19
 Holfeldt, Christoph(er) Heinrich - 28
 " , Elisabeth Sophie - 27
 " , Johan Christoph - 35
 " , Johan Nathanael (f.1703) - 31
 " , Johan Nathanael (f.1781) - 29
 Hollfeld, Mattheus - 35
 Hove, Asbjørn Karlsen - 38, 42
 " , Karl - 38, 42
 " , Randi Asbjørnsdtr. - 38, 42
 Jahnsen, Carl Emil Severin - 4
 " , Emanuel Lund - 5
 " , Karen Elisabeth - 3
 " , Steen - 7
 " , Thorleif - 5
 Jødal, Berte Trulsdtr. - 16
 " , Jens Pedersen - 15
 " , Truls Østensen - 18
 Jørgensen, Hans - 46
 Karlsen, Yrjan, d.e. - 46
 " , Yrjan, d.y. - 46
 Kjeldsen, Bjørn - 41
 Kjos, Anne Einersdtr. - 20
 " , Anne Trulsdtr. - 15
 " , Einer Tostensen - 22
 " , Gunnor Torersdtr. - 18
 " , Torer Knutsen - 20
 " , Truls Hansen - 18
 Kjøstelsen, Paul - 16
 Koch, Frøchen Knudsdtr. 42

Koch, Knud Clausen - 44
 Knepe, Anne Larsdtr. - 15
 Krogstad, Inger Daarthe Hansdtr. - 12
 " , Jens Pedersen - 12
 " , Ole Abrahamsen - 12
 Langeland, Erik Jensen - 13
 " , Gullik Paulsen - 18
 " , Gunhild Olsdtr. - 18
 " , Kari Paulsdtr. - 13
 " , Kristen - 13
 " , Marte Gulliksdtr. - 16
 " , Ole Jonsen - 20
 Lauten, Mari Tordsdtr. - 15
 Linland, Siri Torgeirdtr. - 37
 Log, Ellen Birgitte Tollaksdtr. - 27
 " , Ole Thronnsen - 37
 " , Thronn Olsen - 33
 Lund, Eilert Jonassøn - 28
 " , Emanuel - 26
 " , Emilie Sophie - 8
 " , Gabriel Jonassøn - 28
 " , Jacob Gabrielsen - 29
 " , Jocum B. - 26 -
 " , Jonas Eilertsen - 31
 " , Søren Bruun - 4
 Løgevig, Laurits Mathiassen - 27
 Løvaas, Carl Jensen - 34
 " , Gjertrud Carlsdtr. - 30
 " , Gjertrud Torjusdtr. - 27
 " , Jens Carlsen - 38
 " , Torjus Jacobsen - 30
 Laake, Herman Salomon Hansen - 15
 " , Mari Hermansdtr. - 13
 Marstad, Svend Sivertsen - 30
 Mathissøn, Aslak - 23
 Michelsen, Ambrosia - 41
 " , Henrich - 43
 Maalsand, Sivert Hansen - 27
 Nielsen, Berthine Gjerdine - 9
 Nordby, Christen Sørensen - 15
 Oftedal, Gunhild - 1
 Olsen, Claus - 44
 Olufsen, Dafind - 24
 Paludan, Ambrosia - 29
 " , Frederik Rasmussen - 37
 " , Hans - 37
 " , Johannes - 37
 " , Rasmus (f.ca. 1550) - 37
 " , Rasmus (f.ca. 1600) - 37
 " , Rasmus (f. 1702) - 32
 " , Rasmus Nielsen - 37
 Pedersen, Alvilde Christine - 1
 " , Hans - 45
 " , Karl - 46
 Pohlmann, Anne Margrethe - 33
 Prip, Hans - 33
 Rakkestad, Kirsten Olsdtr. - 14
 " , Ole Nilsen - 14

- Ramm, Elisabeth Dorothea - 32
 " , Heinrich - 32, 36
 " , Johan Henrich - 32
 " , Mathias von - 36
 " , Peter von - 36
 " , Thomas von - 36
 Ramus, Christian - 41
 Reisum, Alf - 1
 " , Berthe Hansdtr. - 11
 " , Engebret Hansen - 6
 " , Engebret Tostensen - 12
 " , Erling - 2
 " , Guri Engebretsdr. 11
 " , Hans Engebretsen - 4
 " , Hans Jensen - 11
 " , Helge - 1
 " , Rikvald - 4
 " , Sigvald Bernhard (f. 1861) - 3
 " , Sigvald Bernhard (f. 1907) - 2
 " , Sverre - 1
 " , Tosten Engebretsen - 14
 Restad, Marte Kjøstelsdr. - 18
 " , Østen - 18
 Riddervold, Karen - 8
 Roepstorff, Christopher - 39
 Rolach, Gabriel - 31
 " , Signe Gabrielsdr. - 31
 Rone, Barbara v.d. - 37
 Rægedal, Thomas Willumsen - 33
 Røpstorff, Anna Magdalena - 37
 " , Hans - 39
 Røyland, Martha Rolfsdr. - 42
 Salomonsen, Hans - 15
 Sand, Bjørn Conradsen - 9
 " , Conrad Johannessen - 27
 " , Elina Gotfreda - 5
 Schaff (Schoff), Maria - 35
 Schjøtt, Anna Jacobsdr. - 37
 Schmidt, Thamis - 33
 Schrøder, Elisabeth - 39
 " , Øllegaard Christina - 39
 Seehusen, Bernt Johansen - 41
 Seidelin, Hans - 41
 " , Sophia - 41
 Skabo, Laurids Claussen - 49
 Skanke (Schanche), Anders Mogensen - 46
 " , Elisabeth Theophilusdr. - 41
 " , Jon Mogensen - 45
 " , Mogens Jonsen - 46
 " , Theophilus Jonsen - 43, 46
 " , Zacharias Jonsen - 46
 Skjelver, Ragne Halvorsdr. - 17
 Skaaland, Carl Pedersen - 42
 " , Peder Svendsen - 42
 " , Svend Pedersen - 42
 Smith, Anna Willumsdr. - 33
 " , Bernt Thomas Jacobsen - 27
 " , Jacob Throndsen - 29
 " , Karen Elisabeth - 9
 " , Karen Mathiasdr. - 30
 " , Mathias Willumsen - 33

Stovner, Hans Evensen - 14
 Svindal, John Tallaksen - 12
 Søffrensen, Niels - 45
 Sørli, Mari Hansdtr. - 6
 Thrane, Christen Christensen, d.e. - 50
 " , Christen Christensen, d.y. - 48
 " , Elisabeth Christensdtr. - 47
 " , Susanne - 37
 Tjellesvig, Inger Knudsdtr. - 37
 " , Knud Tostensen - 37
 " , Tosten Asbjørnsen - 38
 " , Aagot - 38, 42
 Tobbel, Axel Olufsen - 19
 " , Halvor Olufsen - 19
 " , Hans Axelsen - 19
 " , Karen Halvorsdtr. - 21
 " , Peder Olufsen - 19
 Tofsrud, Anders Christensen - 15
 " , Christen Andersen - 17
 " , Karen Andersdtr. 12
 Torclus, Cathrine - 43
 Trægaard, Johanne - 37
 Trøgstad, Kari Knutsdtr. - 6
 " , Knut Knutsen - 11
 " , Marthe Eriksdtr. - 11
 " , Nils Halvorsen - 11
 Vaagstad, Mari Gislesdtr. - 22
 Walstad, Engebret Hanssøn - 17
 " , Engebret Tostensøn - 21
 " , Hans Engebretsøn - 20
 Weber, Elisabeth Sophie - 36
 Wibe, Dorothea - 32
 Yrjansen, Mogens - 45
 " , Karl - 46
 Aamodt, Ambrosia Paludan - 8
 Aaros, Barbro Jacobsdtr. - 27
 " , Jacob Bjørnsen - 27
 Aas, Jan Steinsen - 26
 " , Mari Sørensdtr. - 26